

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért termétek szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénykülde-mények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Felhívás a magyar nemzethez!

Nemesak a magyar Helikon, de a világirodalom sem mutat fel oly magasra kiemelkedő költői alakot, a minő *Eötvös József* báró, a kiből a lángész egyesült az esztétikussal, a ki született főnemes volt és Istentől hivatott népbárát, a kinél az idealizmus éltető elemét képezte a gyakorlati reform-törekvésnek.

Mi, a kik fiatal szívvel olvastuk nagyregén *Eötvös* költői műveit, akkor a gyönyörű *ábrándokat* bámultuk azokban; most midőn újra elolvassuk e műveket, megdöbbenünk rajta, hogy ezek az *ábrándok* megannyi *proféciák* voltak, a mik esodamódon beteljesültek.

Akkor sirtunk rajtuk, most triumfálva tapsolunk nekik.

Eötvös József bárónak minden regénye korszakot jelző fenomenális alkotás volt: a Karthausi, a Falu jegyzője, a Magyarország 1514-ben. Az eszmék gazdagsága, a szív mély érzelmei elfeledtetik az olvasóval, hogy ezek irányregények; de maga az irány, a kitűzött cél is oly isteni eredetű: a rokonszenv az elnyomott néposztály, a kitalált vallásfelekezeti iránt; hivatkozás az emberiségre a szabadság az egyenlőség igazai végett.

És mindez eszméknek a győzelmet megérte, sőt kivívni segített az államférfi, a mikit mint költő odarajzolt az égre odavarázsolta a délibábra: a Fata Morgana álompalotái kővé váltak. A költő megérte saját apoteozisát a nemzeti átalakulás korszakában.

Azért fokozott érdekűek *Eötvös József* báró művei most, a midőn azokat mint kivívott győzelmek történeteit olvassuk: *költői szépségeik a mai kor teljes világlátásában még jobban kitűnnek.*

De versenyeznek költői műveivel politikai munkálatai, a mikben a költő mint ember, mint filozóf, mint hazafi emelkedik ki messze magasra a mindennapiság gőzköréből. Ezeket úgy olvassuk most, mint az *evangéliumot.*

Eötvös József báró munkáinak nem szabad hiányozni egy mivelt, egy előkelő magyar családtól asztaláról sem. De el kell azoknak foglalni a maguk helyét annak a néposztálynak a házában is, mely felszabadulását, emberi és hazafiai jogainak megadatását e művek hatásának köszönheti. Ha egy gazdának sok az az ár: álljanak össze hárman-négyen; cseréljék ki a műveket. A mely háznak a mestergerendáján *Eötvös József* báró könyve ott fog állni: arra a házra áldás száll az égből.

Óhajtható, hogy ne legyen Magyarországon egyetlen *társaskör*, egyetlen *iskola*, egyetlen *család* sem, melynek könyvtárában *Eötvös József* munkái fölülálhatók ne legyenek; kívánatosnak tartanók, ha többben abból a célból is megrendelnék *Eötvös József* munkáit, hogy azokat szegényebb iskolák könyvtárainak adományozzák.

A nagy költő, mint államférfi, mint a magyar kormány tagja, a lelkiületének megfelelő munkát végezte: a vallás, a

közmívelődés minisztere volt. Fő gondja volt a néptanítók ügyének emelése. Ez az osztálya a magyar társadalomnak az, melynek hivatása Magyarországot másodszor is meghódítani s melynek jutalma ezért az életfogytig tartó szegénység — fogadalom nélkül.

A néptanítók sorsát enyhíteni még holta után sem szünt meg a magyar közmívelődés vezére. Resurrexit. A holt betűk feltámadtak jótékony meleget adni a magyar haza mostoháinak.

És ez így történt.

Atyjának szelleme megihlette méltó örökösét *Eötvös Lóránd* bárót, aki e halhatatlan nagyság minden munkájának tulajdonjogát az „*Eötvös-alap*”-ra ruházta át azzal a jólelkű gondoskodással, hogy a teljes kiadás jövedelméből a Budapesten és Kolozsvárt felállítandó „*Tanítók Ház*”-ban magyar tanítók és professzorok gyermekei — felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül — lehetőleg ingyen élvezzék az internátus minden előnyét.

Megjelennek tehát egyöntetű teljes kiadásban *Eötvös József* báró összes költeményei, regényei, politikai és bölcselmi munkái, gondolatai és levelei, a mik eddig kinyomatva nem is voltak, a mi magában véve is nagy, emlékeztető irodalmi esemény. De a mi tartalmi tekintetben gazdagabb, kulturánkra nézve pedig szinte korszakossá teszük e teljes kiadás megjelenését: *az a jövedelmének hovatfordítása.*

Mert ez már teljes diadalát jelenti az *Eötvös* műveiben elhintett eszméknek. Gyakorlati megvalósulását az ő álomképeinek, megértését szédítően mély és tartalmas állomfilozófiai gondolatainak. Ebben feltámad a költő és az államférfi, az egyik, hogy újra és újra gyönyörködtesse, a másik, hogy újra cselekedjen.

Kettős célt szolgál így mindenki, aki e nagy munkára előfizet és aláírásokat gyűjt. Magának örökké visszatérő lelki gyönyörűséget szerez, másoknak, pedig, tehetetleneknek, az étellel küzdőknek istápolójává lesz.

Eötvös József eszméit terjeszteni annyit tesz, mint a *fölvilágosultság világát hinteni szét a népek millióira.*

Fölvilágosodott nemzet pedig megelégedett, virágzó és boldog.

Budapest, 1899. november 15-én.

Az „Országos *Eötvös-Bizottság*” elnökei:

Wlassics Gyula. Jókai Mór. Beöthy Zsolt.

Diszelnökök:

Kasza Gyula. Széll Kálmán. Károlyi Tibor gr.

Az összkiadás díszes kiállításban, nagy nyolcadrés alakban, famentes finom papíron, szép, könnyen olvasható nyomással fog megjelenni. Az összkiadás terjedelme kb. 400 iv lesz 20 kötetbe arányosan felosztva. A közzététel 5—5 kötetet tartalmazó, félevenként megjelenő sorozatokban fog történni, összesen 20 kötetben. Az első sorozat az 1900-ik év tavaszán jelenik meg; azontul félevenként jön egy-egy sorozat, úgy hogy a teljes kiadás 2 év alatt kerül az előfizetők birtokába. Az utolsó kötet *Eötvös József* báró fényemlékei areképét, továbbá élet- és jellemrajzát, végre az összes előfizetők névsorát

fogja tartalmazni. Az összkiadás egy példányának előfizetése fűzött példányért 40 frtban, díszesen bekötött példányért 52 frtban állapított meg. Az előfizetés a Belvárosi Takarékpénztár-Részvénytársasághoz (Budapesten, Koronaherceg-utca 3.) sz. küldendők. — Az aláírási ívek megfelelően kitöltve az „Országos *Eötvös-Bizottság*”-hoz (Budapesten, Szentkirályi-utca 47. sz.) küldendők. Szerk.

Az új magyar esküdtzék

és az esküdtbírósi eljárás.

(Népszerű ismertetés az esküdtzék számára.)

Irta: *Finkey Ferenc* dr. sárospataki jogtanár.*)

Utánnomás joga fentartva.

(3. folytatás.)

3. §. Az esküdtzék Magyarországon.

Eltételezve attól, hogy a népbírászkodás nyomára hazánkban is rátalálhatunk a középkorban, a modern esküdtzék, az angol zsűri behozatala iránt a negyvenes évek elején indult meg a lelkes törekvés nálunk is, a melyet 1848-ban fél-, 1896-ban végre teljes siker koronázott.

A 30—40-es évek nagy államférfiai, *Széchenyi, Deák, Kossuth, Eötvös*, kik a magyar alkotmány reformját tüzték ki életük feladatául s azt 1848-ban keresztül is vitték, látták azt, hogy Magyarország a bünvádi eljárás terén sem maradhat a régi alapon, hanem a modern alkotmányos államok intézményeit, az esküdtzék és a vádrendszert át kell ültetnie az új alkotmányba. Az 1840-iki országgyűlés ki is küldött egy nagy bizottságot, hogy a büntetőjogi törvényjavaslatot dolgozzanak ki. E bizottság lelke *Deák Ferenc* volt, az esküdtzék tántoríthatatlan híve. A bizottság többsége azonban nem helyezte az esküdtzék s ezért az 1843-ban elkészített javaslat a bünvádi eljárást csak választott törvénybírói bíróságra ruházta. E javaslat ellen azonban *Deák Ferenc* és a bizottság 16 kitűnő tagja különvéleményt adtak be az alsó táblához, arra kérve azt, hogy ne fogadja el a javaslatot, hanem dolgoztassa át az esküdtzék alapul vételével. Ez meg is történt, mert az alsó táblán az esküdtzék hívei nagy többségben voltak 26 megye utasította követéit, hogy az esküdtzék mellett szavazzanak s 20 ellene. *Deák Ferenc* át is dolgozták a javaslatot s azt 1844-ben újra benyújtották az alsó táblának, mely azt el is fogadta. E javaslat szerint minden megyében alakítottatott volna külön vád- és ítélő-esküdtzék, úgy mint Angliában, s az összes büntettek felett ezek bíráskodtak volna.

Sajnos, hogy a főrendi táblán nem volt elég híve az esküdtzéknek s ott emiatt leszavazták a javaslatot s így az nem lett törvénynyé. 1848-ban azonban, midőn a sajtószabadságot kimondották, a 18. tv. cikkel behozták az esküdtzék, kimondván, hogy a sajtóvétségek felett nyilvános esküdtzék ítél. Sőt kétségtelen, hogyha az események meg nem zavarják az 1848-iki törvényhozás rendes működését, 1848-ban *Deák Ferenc* mint igazságügyminiszter az egész 1844-iki javaslatot törvényerőre emelte volna.

A szomorú események miatt azonban még a sajtóügyekre is csak 1867-ben lehetett felállítani az esküdtzék. Ezek felállítása igazságügyministeri rendelettel történt, s előbb 5, majd 9, végre 1892 óta a 11 királyi tábla székhelyén állítottak fel esküdtzék, melyek maig működnek. Többre azért nem volt szükség, mert sajtóvétségek a vidéken csekély számban fordulnak elő.

A közzévélemény, a szabadelvű jogászok és politikusok folyton sürgették ezóta az esküdtzék hatáskörének kiterjesztését. Ez azonban eleinte nehezen ment, mert sem Csemegi Károly, ki törvényjavaslat készítésével lett megbízva, sem igazságügyministereink nem voltak az esküdtzék őszinte hívei s azt hozták fel kifogásul, hogy Magyarországon annyi sok nemzetiség van, hogy nem

*) Jelen közlemény fűzet alakjában kiadóhivatalunkban megszerezhető. Ára portómentesen 40 kr.

lehetne elég magyar esküdtet találni és sok helyen a zsüri nemzetiségi viszályokat idézhetne elő, másfelől, hogy Magyarországon nincs elég intelligens polgár sem, akik az esküdti szolgálatot szívesen elvállalnák. Az irodalom azonban kimutatta, hogy **e kifogások alaptalanok.**

Vége **Szilágyi Dezső** lett igazságügyminis- ter, aki határozottan kijelentette, hogy hazánkban a bűnvádi eljárási törvényeket nem lehet megcsinálni esküdtszék nélkül s ő aztán a Deák Ferencék 1844 iki javaslatát alapul véve, el is készítette az új javaslatokat s azokat az 1896. és 1897-ik években az országgyűlés mindkét háza egyhangulag el is fogadta. **Nem is volt ellen- vélemény többé az esküdtszék behozatala iránt!** Így lett kiterjesztve az esküdtszék hatásköre a közönséges éspedig épen a **legsúlyosabb bűn- cselekményekre** s így lett tulajdonképp csak **most behozva Magyarországon a valódi esküdt- szék.** Az 1896. 33. tv.-c. megállapítja az esküdt- bíróságok előtti eljárás módjait, az 1897. 33. tv.-c. meghatározza az esküdtszékek szervezetét s főképp az esküdtképeség feltételeit és az esküd- tek összeírásának módját, — az 1897. 34. t.-c. megállapítja az esküdtbíróságok hatáskörét, hogy mely cselekmények felett fognak jövőre az esküd- tek bíraskodni.

Az esküdtszék szervezésénél törvényhozá- sunk az angol zsürit vette ugyan mintául, de nem utánozta azt szolgailag, hanem igyekezett más művelt nemzetek, valamint a sajtóesküdtszéknél szerzett saját tapasztalatainkat is felhasználni. Így például **nem fogadta el az angol vádzsürit,** mert ez Angliában is felesleges tehernek tekintetik s csak hagyományból ragaszkodnak hozzá. Nálunk is tehát, mint Európa többi államaiban, **csak ítélő esküdtszék lesz.** Nem fogadta el az esküdt- határozatának egyhangúságát sem, mely sokszor nehezé teszi a határozathozatalt, hanem **elégnek tartotta,** mint az 1848 iki javaslat és az osztrák s a német törvények a 8 szavazatot az **elitélés- hez.** Ellenben az angol zsürit követte, midőn **nem tesz különbséget tény és jogkérdés közt és az esküdteteket a törvény megtartására is meg- esketi s a törvényt az elnök által megmagyaráztatja nekik.** Az angol esküdtszék előnye tehát legna- gyobb részt benne van, hogy a mi törvényeinkben, hátrányai pedig lehetőleg elkerülve, s a közel jövő bizonyára igazolni fogja, hogy az esküdtszék behozatalától kár volt aggódni, mert az sem nem- zetiségi vizályt nem fog eszínálni nálunk, sem a közönség nem fogja azt tehernek tekinteni, sőt ellenkezően a **közügyek iránti élénk érdeklő- dést** csak növelni fogja s clevséget hoz bűn- vádi igazságszolgáltatásunkba is.

II. RÉSZ.

Az esküdtbíróság és az esküdtszék szer- vezete.

4. §. Az esküdtbíróságok.

Az esküdtbíróságok nem állandó bíróságok, mert az esküdtnek nem élethivatásuk a bírás- kodás, mint a hivatalnok-bíráknak s így őket nem lehet állandóan elvonnai rendes foglalkozá- suktól. Az esküdtbíróság ezért csak a szükséghez képest állíttatik össze, nevezetesen az esküdt- ek u. n. **ülésszakokra** hivatnak be az időnként ösz- szegyűlt bűnperek elbírálására.

Esküdtbíróság minden kir. törvényszéknél összeállítható s szabály szerint minden kir. tör- vényszék területén elkövetett súlyos bűntettek az

illető törvényszék mellett szervezett esküdtbíróság által bírándók el. A törvény ugyan felhatalmazza az igazságügyminisztert, hogy ugyanazon kir. tábla területén lévő több szomszédos kir. törvényszék területét összcsoportolhassa s azokra csak egy es- küdtbíróságot szervezhessen, azonban erről a mi- nister évenként köteles az országgyűlésnek indo- kolt jelentést tenni s miután a f. évben történt összeírásból kitűnt, hogy mindenütt elég esküdt lesz az esküdtszék megalakításához, ennél fogva a minister e jogával valószínűleg nem is, vagy csak igen kevés helyen fog élni s így **esküdt- bíróság körülbelül minden törvényszéki szék- helyen lesz szervezve.**

Az esküdtbíróság két külön bírói testület- ből áll, u. m. az esküdtszék-ből és a **szakbírói tanács**-ból. Mindkét testület vezetője az **esküdt- bírósági elnök,** a ki mindig a szakbírói tanács elnöke. Az esküdtbíróság elnökét és ennek helyettesét a kir. tábla elnöke jelöli ki egy évre. Rendszerint maga a törvényszéki elnök jelölendő ki az esküdtbíróság elnökévé, de az illető királyi tábla, vagy azon törvényszék valamelyik bírája is kijelölhető, a melynél az esküdtbíróság alakít- tatik.

Az esküdtszék 12 esküdtből áll, a kik az illető ülészakra behívott esküdt-ek közül sorsol- tatnak ki s a kik a tárgyalás alkalmával a bírói tanácstól elkülönítve a vádlottal szemben foglal- nak helyet. Az esküdtnek külön elnökük nincs, hanem midőn tanácskozára visszavonulnak ma- guk közül egyszerezű szótöbbséggel választanak egy **főnököt,** ki az esküdtbíróság elnöke által átadott kérdéseket felolvassa, a hozott határozat- okat az illető kérdések mellé feljegyzi s a tárg- yalási terembe visszajöve, a határozatot nyilvá- nosan kihirdeti. Egyéb szerepe azonban a főnök- nek nincs.

A **szakbírói tanács** az esküdtbírósági el- nökből és még két bíróból áll. E két bírót az esküdtbírósági szék helyén lévő kir. törvényszék elnöke jelöli ki egy évre a vezetése alatt lévő törvényszék bírái, vagy a helybeli járásbírák so- rából. Albíró sohasem jelölhető ki bírói tagnak, sem helyettesnek. E három tagu szakbírói tanács végzi — a bűnösség kérdésének eldöntésén ki- vül, a mi az esküdtszék feladata — mindazon bírói teendőket, melyeket a törvény az esküdt- bíróságra ruház, ez hozza meg az esküdtszék ha- tározata alapján az **ítéletet,** melyen a vádlott felmentése vagy elítélése és a büntetés nagysága kimondatik.

Az esküdtbíróság **rendes ülészakai**-nak számát és idejét az igazságügyminiszter állapítja meg, miután az illető területen előforduló bűnpe- rek számától függ, hány ülészakra van szükség, hogy az ügyeket rendszeren letárgyalják. A tör- vény csak annyit ír elő, hogy egy ülészak **le- letőleg ne tartson tovább 15 napnál.*** Ha azon- ban valahol az ügyek igen felszaporodnak, vagy egy avagy több oly fontos (monstre) ügy merül fel, melyek tárgyalása a rendes ülészakokon előreláthatóan meg nem történhetik, ily esetben a kir. főügyész indítványára az illetékes kir. tábla büntető tanácsának joga lesz **rendkívüli ülészak** tartását rendelni el azon esküdtbíróság- nál. Ezen rendkívüli ülészakra behívandó esküd- tek lajstroma, az u. n. **szolgálati lajstrom**, a ren-

* Sátoralja Ujhelyben az igazságügyi miniszter ren- delete szerint 3 ülészak fog tartani évenként, hogy mely időben, épp most képezi tanácskozás tárgyát.

des módon sorshuzássalal lesz összeállítva a törvényszék által.

Ha valamely főtárgyalás az esküdt-ek köz- reműködésével megkezdődött, a szolgálatot tevő esküdt-ek és helyettes esküdt-ek akkor is kötele- sek az ügy befejezéséig közreműködni, ha az ülés- szak a szolgálati éven is túlterjedne. Bizonyára nem is lesz az esküdt-eknek az ellen kifogásuk, ha egy-két nappal tovább kell ott maradniok egy nevezetesebb ügy lebonyolítására végett.

Az esküdtbíróság rendszerint a megállapí- tott **szék helyen** tartja üléseit. Ha azonban vala- mely ügy sokkal jobban és könnyebben lenne a cselekmény elkövetési helyén letárgyalható, mert a tanúk és a bizonyítékok előállítására a mesz- sze eső törvényszéki városba igen nagy költ- séggel, vagy nehézséggel járna, ily esetben fel- hatalmazza a törvény az igazságügyminisztert, hogy a bizonyítás jelentékeny megkönnyítése végett más helyen is megengedhesse a főtár- gyalás megtartását. Ez azonban mindig csak **ki- vételesen** s rendkívüli esetben történhetik meg s ily esetben a törvényszéknek új helyettesi lajstromot kell összeállítania s a helyettes laj- stromba azon esküdt-eket sorsolni ki, akik az il- lető helyen laknak, ahol a főtárgyalás tartatik.

(Folyt. köv.)

Emlékezés Kaesztenbaum Mártonról.

— Egykoru naplóföljegyzés. —

... Egy igen szigorú, fáradhatatlan szor- galommal, munkával tölt életet élt egyén volt **Kaesztenbaum** e megye egyik kisebb községé- ben — Pelejtén.

A szakadatlan szorgalom és munkásság meghozta gyümölcsét. Gazdag kincs halmozó- dott össze — — azonban, midőn a munkás ke- zek lankadtak, az életerő törni kezdett, az irni- olvasni nem tudó, **kupori**-nak keresztelt lelke a szenyvedő emberiség, a nevelés szent ügyével foglalatalkodott és alapkövet tevő le az újhelyi izraelita díszes iskolának (1825. aug. 26-án kelt végrendeletével; az iskola megnyílt: 1838. okt. 16-án. — szerk.) Es ez az igen szigorúan élt, igen gazdagon cselekedett egyén **Kaesztenbaum** izraelita volt.

Tisztelet emlékének!

Nem szükséges írnom az itt megemlített megyei kórház (t. i. a mai közkórház örültek- osztálya — szerk.) általa végrendeletileg tett alap (vagyis 20,000 váltó forint) történetét — hisz ezt a közönség ismeri — s igen jól tudja mi történt **Kaesztenbaum** halála után a temér- dek pénzzel (262,000 váltó forintot érő vagyon) hagyott hátra — szerk.) activ kötelezvényekkel? hogy és miként herélték némelyek ez alapot? Elég az hozzá: a kórház létesült, a megyének sok lelkes fia és leánya örömmel járultak áldozatjukkal ez intézethez, kik között el nem hallgatható **Herczeg Bertzenheim** Ferdinánd (ka- lapot le uraim ez igazi becsületes magyar ur említésére!) el nem hallgatható a zemplén-megyei kaszinó társulat, mely évenként szeptember 1-ső napján rendezni szokott táncestélyeivel a a tőkét nagy részben gyarapítja.

A megye ez intézetet, mint drága kincsét őrizte s véle az elmebeteg kórházat, melybe Steiner Sándor főorvos és segéde Hornyai Fe- renc sok szerencsétleneknek visszaadták az éle-

zönséggel volt telve, a melléktermeket pedig a tanulóifjuság foglalta el.

Es most tegyük fel a kritika erős szem- üvegét és bíráljuk végig a koncert műsorát!

A francia nemzet az ő fiait „arany ifjuság- nak nevezi. Azt a magyar ifjuságot, a mely lo- jális és hálás, hazaszerető és munkás, lovgias és szerény, szereti a könyvet és a művészetet: miért ne nevezhetném én is **arany ifjuság**-nak? S ha e sorokban több a lelkesedés, mint a szio- gorúság: ez az oka.

Az ifjuság zenekara három darabot muta- tott be: a „Hunyady-induló“-t Erkeltől, egy „Népdal-egyveleg“-et, melyet a zenekola veze- tője, **Olchváry** Ernő, állított össze, és Clemen- tistól a „Gyöngyvirágcsokor“ mazurkát. A betanít- tás gondosságát és az előadás ügyességét a közönség tapsai jutalmazták; mi pedig főképp a népdal-egyveleg ügyes összeszerkesztését dí- esérjük, mert hiszen majdnem könnyeket esalt szemünkbe, mikor a zenekar a királyné szere- ncsétlen fiának, Rudolf trónörökösnek a nótá- ját játszotta édes anyja emlékünnepe: „Édes anyám is volt nékem!“ ...

Az ifjuság énekiskolája szintén három darabban szerepelt: az „Eltávozás“ ... kezdetű münépdalt Deák Gerőtől és a „Szomoruan szól a magyar nótá“ ... találó tartalmu éneket a férfiak adta elő és „Bár a bánat“ ... című régi magyar nótát a hatvan tagból álló vegyes- kar. **Somogyi** István piarista tanárt illeti az ér- dem, hogy ugy a darabok megválasztása, mint szabatos előadása teljesen lebilincselte figyelmün- ket. Azt mondják, hogy az ének és a zene kules a női szívhez; de a mi férfi szívünk is meg-

Folytatás az I. mellékleten.

TÁRCA.

Erzsébet-ünnep.

— A vármegyeház nagytermében, nov. 19-én. —

Néró római császár, ki a kereszténységnek egyik legádázabb ellensége volt, saját tiszteletére hangversenyeket szokott rendezni. Egy ilyen hangverseny alkalmával kis fiúk énekeltek az imperátor előtt. Az ének végén a császár felesége így szól a hatalmas uralkodóhoz: „Ezt az ifjú kart én tanítottam be, — hogy tetszett felséged- nek?“ ... A vérengző, hitetlen császár mereven nézett a kedves, fiatal énekkarra s csak ennyit válaszolt: „**Ne zavarj, angyalokat látok!**“

A sátoralja-újhelyi róm. kat. főgimnázium f. hó 19-én, áldott emlékü **Erzsébet** királynénk egykori névnapján, a vármegyeház nagytermében **matiné**t tartott.

A főgimnáziumnak ez a szép ünnepe any- nyira szokatlan volt, hogy nekünk, a közvéle- mény munkásainak, kötelességünk az egész ün- nepéssel mélyebben foglalkozni.

Nem kutatjuk, hogy az ünneplés alapesz- méje honnan került ki; de annyira életrevaló társadalmi kérdésnek tekintjük, hogy előre is üdvözlőnként jelentjük ki a főgimnáziumnak elhatározásáért.

Felfogásunk szerint az ünneplés legfőbb célja az lehetett, hogy a társadalom — mely- nek reményei ott vetik meg életcéljuk alapját, a hol egykor **Kossuth** és **Andrássy** tanultak —

minél közelebb hozassék az intézethez és, a mi ebből következik, hogy az iskola szellemét, tanártestületének lelkét, munkásságának irányát és részben eredményét is nyilvánvalóvá tegyék azok előtt, a kik ápolják az intézetet és biznak gyermekeik gondos nevelésében.

Föltétlenül helyes eszme és csak elisme- rése méltó lehet. De viszonzásul dícséret illeti meg városunk intelligenciáját is, hogy a dolog jelentőségét felfogta és impozáns tüntetéssel je- lent meg az ifjuság hangversenyén. Intézőkő- rök és gondolkozók, szülők és testvérek, az erkölcsi és művészi szép hívei s még egy teremben is a haza reményeivel és ápolóival: kell ennél szebb kép? ... Ha a vad Néró császárt meg- hatotta a bájos gyermekkar: a mi ünnepségnk közönségének művelt lelkét jellemezte az a mély figyelem, a melylyel a műsor minden számát követte és azok a tapsok és lelkes éljenzések, a mikkel a szereplőket hálásan jutalmazta.

Meg vagyunk győződve, hogy a főgimnázium tanársága a jelen volt közönség nevében tolmácsolt tiszteletünk nyilvánítását szívesen veszi, az ifjuság pedig buzdulást merit abból a jövőre!

Az ünneplés délelőtt 1/2 11 órakor kezdődött. A vármegye székházának nagytermében **Molnár** István főispán, **Matolai** Etele alispán, **Dókus** Gyula csász. és kir. kamarás, főjegyző, **Székely** Elek polgármester a helyi sajtó-organumok képviselői stb. stb. jelenlétében városunk szép asszonyainak és leányainak gyönyörű koszo- ruját láttuk. A nagyterem földszintje és kar- zata ünneplő, nagy királynéknéért rajongó kö-

magán hordozta az igazi elegáns párisi nőt, elterően az oly szereplőkétől, kik durva eszközökkel szinezik ezt a légies alakot s névjegyüket homlokukon hordják. A kik ilyen Margitot akarnak látni, szálljanak le a kloakába; a szinpad tisztult izlése s az ideál fensége felemelnek onnan. Margit a világgal való érintkezésben finomul meg, lelke pedig az ébredő szerelem melegében tisztul. A felmagasztalt női ideál a nők legnagyobb ismerőjének, legrajongóbb hódolójának, Dumasnak, lelkében csak ilyen lehet. Ha ragyog ha bukik: büne a koré marad, de minden ideál — sajátja. Az pedig erénye, főképp a vidéken, minden színésznek, ha szerepét egyénisége bájjával ruházza fel. Nos: *Rápolthy* Katinka egy ilyen művészlélek! — A rendezés hanyag volt; így pl. az I. felvonáskor hamarabb eresztették le a függönyt, mint kellett volna és így a levélszöttépes hatásos jelenete dugába dőlt. Az előadást azonfelül megzavarta néhány kellemetlen momentum is; pl. Margit partnere *Erdőssy* (Armand) nagyon nyers volt és talán túlságosan heves is és bizonyára ennek tudható be az előadás egyik esetlen, vagy talán inkább brutális jelenete (mikor Armand egész durván lökte le Margitot). Az összjáték nem volt teljes. Egy-némely szereplő leste a sugót. *Bárdy* és *Dombay* dicséretes kivételt képeztek. *Szelényi* Emília, *Sáska* Ilona, *Thury* Mariska és *Daczó* Vilma egyforma igyekezettel haladtak a siker ösvényén. *Rápolthy* toaletjei izléssel voltak megválasztva s emelték a művésznő szépségét.

Szerdán, nov. 22-én, a „Völegényhajsza“, *Kiss* Odön városi főügyész barátunknak 3 felv. vigjátéka került színre, érthető okokból a közönség élénk érdeklődése közben. — A darab meséje igen egyszerű. Négy rokon leány szakadt egy családhoz, három közülök (*Irma*, *Klára*, *Ilon*) afféle ügető-termesztet, a negyedik (*Margit*) maga a megtettesült szendeség a ki éppen nem hajszolja a völegényt. Amazok meg egyeznek mind a hármán abban, hogy török magukat *Csapó* Andor földbirtokos után, a ki egy házassalandó érdekes fiatal ember. Kitudják, hogy *Csapónak* kedves színe a *tengerzöld*. *Irma*, *Klára*, *Ilon* erősen leszólják maguk között ezt a maskara *tengerzöld*-színt, hanem azért mind a hármán olyan színű bál ruhát készíttetnek, természetesen mindegyik a legnagyobb titokban készítteti a magáét, s mikor eselszövésük lelepsződik, sportot kezdenek: *Ilon* vadász, *Klára* lovagász, *Irma* horgász lesz — hanem azért mégis csak *Margitnak*, a ki szerelmét egy kanári madárral felezi meg, vall örök szerelmet és mondja el a holtomiglant *Csapó* Andor, a ki éppen nem csapódár, sőt igen is jámbor egy természet. A darab morálját *Béni* nagybácsi (*Juhász*) így mondja el a harmadik felvonás zárójelenetében: „Lányok, lányok: se ne vadászszatok, se ne halászsztatok, se ne lovagoljatok, hanem madarászsztatok, azaz legyetek szerények, ha völegényhajszatokban férjet akartok fogni. — A vigjáték nem szükölködik mulattató helyzetekben, tréfás jelenetekben, ötletes eredetiségben, bár kissé szerte foly, álongva halad és *Béni* bácsi is, ez a nagyon jóízű s tipikus alak, egyoldaluan van kihasználva s minden bonyodalom nélkül. — Tiszta kedélyre vall, ha a napi munka embere így értékesíti üres óráit s feltétlen dicséret illeti meg próbálkozásait. Kedves barátunk, a szerző, szabad idejét is bearányozza a jó kedély fénye és heviti melege. Ir és jól teszi. Első debütjén jól mulattunk, jóízű ötletein felvidultunk. Gyakorlat szüli a mestert. Előre! — Az előadás élénk figyelem közt folyt le, a színészek jó kedvvel igyekeztek barátunknak és a közönségnek örömet szerezni. A szerzőt sokáig tapsolták, hívták az I. felv. végén, de nemcsak hogy nem volt jelen, de sőt „el volt utazva!“ — *Rápolthy* (*Margit*) *Szelényi* Ilonka (*Ilon*) *Sáska* (*Irma*) és *Thury* (*Klára*) *Juhász* meg *Dombay* (*Csapó*) eleven játékkal fokozták a darab sikerét. — Felvonások között *Kunhegyiné* csieseregte el szépen „A baba“ e. édes kis költeményt, a második felv. után *Szalay* Vilma énekelt *Kunhegyiné* zongorakísérete mellett operet-részleteket, melyek persze újból és újból zajos tapsokat provokáltak.

Csütörtökön, nov. hó 23-án, a városi tisztviselők nyugdíjalapja javára, *Gabányi* kettős pályadíjat nyert vigjátékát „Az apósok“ at adták ige-igen gyérszámú közönség jelenlétében, — pedig a darab nagyon jó, van benne komikum bőven és félreértés, a miken a publikum kedvére kikacaghatja magát. — *Kunhegyi* (*Bogyai* *Farkas*) szerepében nagyon jóízű alakot produkált. Fogadja elismerésünket. Igazán sajnáljuk, hogy adminisztratív irányu elfoglaltságai miatt oly ritkán részesülhettünk játékában. — *Aradi* (*Felvinczy* *Eduárd* szerepében) nem egy szigorú apát és egy rentetetlen apóst mutatott be, de egy izetlen figurát, egy pillanattig sem nyugható tekintetével ma is gyilkolta a sugót. — *Erdőssy* helyett *Pali* személyesítésébe *Neuwirth* Jenő, a színészvívátásu műkedvelő ugrott be, dicséretére legyen mondva, oly ügyesen forgolódott, hogy önmagán emelkedett felül. Műkedvelősködése során a *Pali* szerce-

pében volt a legjobb. — *Juhász* (*Zab Feri*) ma is mint mindig ragyogtatta szép tehetségét. *Bárdy*, *Kárpáthy* helyes játékkal emelték az est sikerét. — *Rápolthy* (*Juliska*), *Kunhegyiné* (*Margit*) *Kálmán* (*Laura*), mind a hármán kedvesen töltötték be kis szerepeiket. Taps bőven — közönség szükien!

Pénteken, nov. 24-én, „Szulamit“ ötöd-ször, zónában, újra telidesteli ház előtt.

Szombaton, nov. 25-én, *Szalay* Vilma jutalmául a „Fanchon asszony leánya“ e. operet. — A fáradhatatlan és méltán kedvelt jeles énekesnő jutalomestéjéről, ugyszintén a mai szon-záró „Asszonyok a kaszányában“ e. ujdonságról majd jövő számunkban emlékezünk meg.

Ma, vasárnap, d. u. zónaelőadásul 6-szor: „Szulamit“, — este: „Asszonyok a kaszányában.“

És most ó meg a bizonytalan időre lete-szik kritikai tollukat, melylyel igazságosan, minden befolyástól elzárkózva, saját elfogulatlanságuk szerint írták igénytelen tudósításait. De igaz... mégis befolyásoltatták magukat: becsületes magyar érzetük, igaz magyar szívük dobbanásaitól, mely öröme, vagy bánatra készítette őket a szerint, amint felebb emelkedett, vagy alábbszállott a közönség rokonszenvének hőmérője *Kunhegyié* becsületes, igaz törekvése iránt. Jóleső érzéssel jelezhetjük, hogy annak a drága rokonszenvenek megnyilatkozása, elejétől végig — egy-két esetet nem számítva — emelkedő irányzatú volt. És mi azt szeretnők mindig is azon fáradoztunk, hogy minden idegen, a kit csillaga *Zemplén* ege alá vezérel, jiten megelégedett legyen és ha „üt az óra indulóra,“ mint a *Kunhegyié* órája is már holnap ütni fog, szeretettel vegyen bucsut és elégedetten távozzék, midőn távoznia kell. És hirdessen bennünket szerte a hazában minden körünkben távozó olyanoknak, a milyenek mi lelkünk igazából vagyunk: vendégszeretőknek, készeknek művészi áldozatra, lelkeseeknek és nem nagyképeknek. . .

Mert ilyen a magyar és tartsa isten továbbra is és mindig olyannak!

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király kabinetirodája utján *Burik* János olsinkói és *Onodi* Miklós málezai tanítóknak egyenkint 15—15 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** *Lónyay* Elemér gróf, *Stefánia* kir. hercegnő völegénye a ki most *Bodrog-Olaszi* birtokán tartózkodik, a mult héten *Ujhelyben* időzött. — *Windis-Grätz* Lajos herceg *Phyllip* Károly urad. igazgatójával f. hó 21-én *Ujhelyben* volt, a hol megtekintette házait és a város határában fekvő birtokait.

— **Lemondás.** *Dókus* Mihály, s.-a.-ujhelyi iparhatósági biztos többoldalú elfoglaltsága miatt erről az állásáról beadta lemondását.

— **Törvényeségi hivatalok kiürítése.** Többször megirtuk már lapunkban, hogy a városi hatóság a törvényszék több egészségtelen hivatalos helyiségének, többek között a telekkönyvi hatóság, pertár és kiadóhivataloknak kiürítését elrendelte. A városnak ezt a határozatát másod- és harmadfokon is jóváhagyták, úgy, hogy a határozat jogerős és már lejárt a kiürítésre adott határidő is. Es mert a kiürítés máig sem foganatosították: *Székely* Elek polgármester felhívta *Schmidt* Lajos rendőrkapitányt, hogy a határozatnak érvényt szerezzen. Hát biz az furesának elég furesa dolog lesz a mint rendőri uton cipelik ki, majd a sok aktát és ócska asztalt pulpitusokat, szúette. De hová is, teszik majd? Hát az ügymenettel mi lesz: megakad? a hivatalnok urak meg szabadságon lesznek? No ennek a határozatnak a végrehajtására igazán kíváncsiak vagyunk.

— **Műkedvelői előadás.** *Ujhely* uri társaságában pendült meg az eszme, hogy még a jövő december havában jótékony célú műkedvelői előadást rendezzenek. Ertesülésünk szerint élőképeket és egy vigjátékot fognak előadni.

— **Eljegyzések.** *Schuster* Norbert, az ujhelyi polgári takarékpénztár könyvelője, holnap esküszik örök hűséget *Károlyi* Lujza kisasszonynak *Soborsinban*. — *Teleky* Zsigmond birtokos jegyet váltott *Duka* Albert a felső bodr. vízszab. társulat pénztárosának szép és kedves leányával, *Ilonával*. Gratulálunk. — Ifj. *Schönfeld* Herman Mező-Laborezról eljegyezte *Sztropkón Alexander* Lipót kedves leányát, *Gizelt*.

— **Uj lap.** Homonnán, írja levelezőnk, lapalapítás eszméjével foglalkoznak. Az uj lap címe: „*Zempléni Krajnya*“ lenne (miért nem inkább „*Zempléni Határszél*“?) és vezéreszméül a magyarosodás terjesztését szolgálná az 1900. kezdetétől. Kívánjuk hogy az életrevaló nemes eszme mennél több és mennél buzgóbb hívőre találjon. Így azután a *Krajnyá*-ból lehetne megint, mint volt még a XV. század elején is, „*Gyepély*“, (= *Határszél*) s nemcsak neve, de nyelve, szíve

szerint is igaz magyar *zempléni határszél*, a mi bizonyára nemcsak a lapalapítóknak, de az egész anyavármegyének is szíve-lelke leghőbb óhajta!

— **Hiúzok a Krajnyán.** Talán most két éve, hogy vármegyénk területén *Andrássy* Géza gróf kemencei erdőségében *H. K.*, a szerencsés jáger, hajtóvadászat közben hiúzt durrantott le, a mi akkor úgy vadászörökben, mint a faunával tudományosan foglalkozók között is nagy érdeklődést támasztott, mert hiszen a hiúz, az erdei vadaknak ez a rettegett réme, eladdig nem vendégszerepelt a mi zónánkban. Es ime, hogy pár év leforgása alatt a hiúz a mi klímánk alatt csakugyan kellemes otthont talált: bizonyossága, hogy e napokban három gyönyörűen fejlett hiúz került puskaeső elé a *Laborez-völgyön*.

— **Bacsó ünnepe.** A *Boeska*yak ősi fészkeinek, *Bacsó* községnek megható és szép ünnepe volt e hó 20-án, *Szt. Mihály* f. a. napján. E napon máskor is búcsu szokott lenni az ottani gk. egyházban, ez azonban az idén templom szenteléssel is össze lévén kötve, sokkal nagyobb számú közönség jelenlétében és sokkal nagyobb díszszel és fényvel ment végbe, mint máskor. Van itt a *Bacsói* gk. egyházközségnek egy igen régi és a görög szertartásnak teljesen megfelelően és célszerűen épült 3 tornyu temploma. Ez a templom igen sok éven keresztül ném látott magán javító s esinösítő kezelt, pedig ikonosztásza egyszer igen sokat szenvedett a templom belsejében keletkezett tüztől is. Az ügybuzgó *Bacsói* lelkész, *Malcher* Béla, meglehetősen elvadult hiveinek vallásosságát s buzgósgát az egyház külső fényével is akarván emelni és fokozni s őket a templomnak akarván megnyerni, azt a folyó évtben a maga és hiveinek áldozatkészségéből teljesen renováltatta, úgy, hogy most szépségével csakugyan bámulatra ragadja az embert. Így a templom talaja a régi rosz köveket helyett díszes keramitlapokkal van kirakva, az ikonosztász képei ki vannak javítva, s a faragványok és keretek újból vannak festve és aranyozva, a régi rozott karzat (kórus) helyett újat csináltattak és a mit legelőbb kellett volna kiemelni, a régi egyszerű ablakok helyét festett üvegü ablakok foglalják el s falai nagyon díszesen ki vannak festve. A festés jellemzésére talán elég lenne annyit mondanom, hogy azt *Szabó*, *kassai* templomfestő (a ki a *Gálszécsi* g. k. templomot is festette és a ki időközben meg is halt) eszközölte. Nem holmi mázolás ez, mint sok helyt lehet látni. Itt minden stilszerűen van csinálva. A mennyezetet igen szép szent képek (freskók) díszítik, az oszlopzatok márványozva vannak általában úgy a képek, mint az ornamentális munka úgy van kivive, hogy a megboldogult festő csakugyan megérdemli a „művész“ nevet. Ezt a templomot szentelték fel nov. 20-án. A főszenelést *Hegedüs* *Agoston* *saecuri* gk. lelkész, a fáradhatlan ker. esperes, végezte, a ki mindenütt ott van, hol kerületében valami nevezetesebb egyházi aktus történik. — Az ünnepi szónoklatot *Gálszécs* ékes szavu papja, *Ihnatko* *Emil* tartotta, ki a töle megszokott gyönyörű szónoklatát most is sok hallgatóját könyekre fakasztotta. Az ünnepi misét *Maltoszkzy* *János* zebegényi és *Pajkossi* *Gy.* sztankóci lelkészek segédletével *Stefán* *János* *ezabóci* lelkész végezte. A délutánig eltartott szép templomi ünnepe után *Malcher* *Béla* vendégszerető házában 30 terítékü ebéd volt, melyen a már elősorolt funkcionáriusokon kívül ott volt *Wersebe* *Hartwig* báró nyug. tábornok, dragonyos főhadnagy fiával, sőt a távoli vidékekről is voltak néhányan, így a máramarosi *Trebusár* *Romanecz* *Aladár* lelkész és a „*Kárpáti* *Lapok*“ fel. szerkesztője, továbbá *Sidelszky* *Gyula* r.-ruszkai plebános, *Antalóczy* *Kornél* *polyáni* lelkész, *Gáy* *János* *gálszécsi* plebános és még többen helybeliek és *gálszécsiek*. Mi sem természetesebb, hogy felköszöntőkben sem volt hiány. Így a pezsgőnél felállt *Ihnatko* *Emil* s szép tósztaban a házi gazdát, a derék lelkészt éltette; *Andrejkevic* *Pál* a szeretetreméltó háziasszonyért ivott; majd ismét *Ihnatko* *Romanecz* *Aladár* lapszerkesztőt éltette, mint aki a naptáregyesítés mellett úgy szóval, mint tollal erősen harcol. *Romanecz* ismét a házi urét, *Sidelszky* pedig a lelkészek közötti szeretet és egyetértésért ivott. Most a házi urat és asszonyt kellene a valóban kiérdemelt dicséretben részesítenem, hogy mindnyájan a kik vendégeik voltunk, kitünően mulattunk és oly jól találtuk magunkat náluk, hogy valamennyien ott is vacsoráltunk, sőt a táncra perdült vendégek ó része másnap ott reggelizett is. r. l.

— **A „Zemplén“ 1900. évi képes nap-tára** a tavalyinál nagyobb terjedelemben (1—103 lapon) és dusabb tartalommal is elhagyta a sajtót; naptárunk széfküldését már meg is kezdtük, még pedig olyan sorrendben, mint amilyenben az előfizetések beérkeztek. — Naptárunk 1900. évfolyama, a közönséges naptári részen kívül, úgy *irodalmi*, mint *hivatalos* részében is tisztán *zempléni* érdekű és vonatkozású. — A betűrendes névnapjegyzék után következnek a *Petőfi* *S.* arcképe,

Folytatás a II. mellékleten

mellyhez *Csurgovics* György irt ékes és hazafias dicsőtő poémát. — A beköszöntő nyájas verset *Bajusz* József veterán poétánk irta. — Ezt követi az udvardi *Kossuth Elek* színnai főszolgabíró arcképe, mellyhez *Fagulya* Lajos mellékelt találó és kedves jellemrajzot. — A *zempléni főúri családok életéből* a „Homonnay-Drugeth-család romlását“ *Takáts* Sándor, a kiváló történetíró, ki most a bécsi levelestárakban kutat és dolgozik, vázolja igen vonzóan és tanulságos előadásban. — A „Var-János tó“ népregéjét könnyen perdülő magyar versformában *Berez* Károly tanító szedte csengő-bongó rimekbe. — *Töke-Terebes város* és vára érdekes cím alatt *Zékány* József ad krónikás közleményt. — A *Rákóczi-világból* fölmaradt egyik szájhagyományt *Pábián hadnagy* c. alatt *Farkas* Imre örökíti meg esinos és hatásos poémában. — A *Bukócz-hegyi monostor* képméze *Unghváry* Ede, az „Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez“ c. havi folyóiratunk szorgalmas munkatársa, irt vázlatos történeti ismertetést. — A *vármegye diszbandérioma 1896-ban* c. képhez a szerkesztő irt rövid magyarázó sorokat. — Befelezi a naptár irodalmi részét *az anya* c. elbeszélés, melyet *Máthé* Miklós, ösmert nevű poétánk, egyenesen naptárunk számára fordított a cseh nyelvű eredetiből. Az elbeszélés, művészi naivságával, hatalmasul fogja ellensúlyozni a népszociálizmust, s naptárunkat már csak ezért is bizonyára mohó vágygyal fogják olvasni a népkönyvtárakban. *Humor* és *Hasznos tudnivalók* után következik a *Hivatalos Rész*, mely, kivált a közegészségügyi közegzek teljes névsorával, a *polgári anyakönyvi hivatalok* jelzésével, meg *S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város szabíztosságainak* beiktatásával az eddig volt terjedelemtől tekintetében nagyot bővült. A *vármegyei községek utolsó póstája és táviróállomása* c. táblázat, mely ez időközben változások figyelembe vételével készült, zárja be a *Hivatalos Rész*-t, melyben a *bizottsági tagok névsora* már az 1900. évre kiigazított tartalommal van fölveve. — A több mint 100 oldalra terjedő *honi naptár* ára csak 40 kr., vidékre postán küldve, példányonként 45 kr.

A kiadóhivatal.

— **Egybekelés.** *Klein* Ernő jónévi szobafestő S.-A.-Ujhelyben a f. évi december hó 3-án d. u. 3 órakor tartja ünnepes egybekelését *Stern* Margit kisasszonnyal.

— **Leégett malom.** A málezai gőzmalom, mely e vidéken nagy szükségét pótolta, s mint ilyen nagy forgalomnak örvendett, f. hó 20-án leégett.

— **Templomszentelés.** Legyes-Bénye ev. ref. lakosai nagy ünnepet ültek f. hó 19-én. Kisdéd egyházukat, illetve templomukat megnagyobbitatták s melléje diszes tornyot emeltek. Ennek fölavatását ünnepeleék. A fölavatást *Zombori* Gedő, *Megyasszó* költőlelkű papja, eszlelkész teljesítette. Fenkőlt szárnyalásu szép imát mondott, azután pedig méltatta a kisdéd egyház buzgalmát, fáradozását, s végül buzditotta további kitartásra.

— **Véres verekedés.** *Koreny Géza* vasuti géplakatos, *Csizmázia* József fékező és *Schmidt* Sándor volt vasuti alkalmazott ma egy hete délután arra használták fel szabad idejüket, hogy kísértáltak *Borsiba* és utközben a *Koreny* flóbertjából lövöldöztek; majd betértek a csap-székbe és valami jóféle pálinkából alaposan felönthettek a garatra, mert a jó cimboraságnak az lett a vége, hogy hazafelé jövet a vágóhid környéken összevesztek, összeverekedtek és *Schmidt*et annyira helybenhagyták, hogy szinte eszméletlen állapotban kellett kórházba szállítani. Verekedés közben az összetört fegyver is elsült és széjjelroncsolta *Schmidt* jobb kezének a kisujját. A rendőrség sz előnyomozás után az iratokatt áttette a fenytő bírósághoz.

— **Lopás.** *Amrahomovics* Mór közvetítő-ágensnél van a szállása a facér pincéreknek, pincérlányok és szobalányoknak. Itt szállott meg a minap *Szabó* Sándor állást kereső pincér is, a ki szomorúan panaszkolta a rendőrség előtt, hogy tegnapelőtt éjjel, a míg aludt, megzsebelték, lopták óráját, láncát, ezüst szivarkatárcáját, melltűjét és néhány forint pénzt. A rendőrség a nyomozást rögtön megindította s a lopás elkövetésével egy pincértársát gyanúsítja, a ki a kárvallottal egy szobában hált.

— **Egy ügyes varróleány** olesó díjazás mellett ajánlkozik házakhoz, esetleg vidékre is. Cim a kiadóhivatalban.

— **Egy jó házból való fiu** tanulóul felvétetik özv. *Malátsik* Györgyné fűszer és vegyes üzletében *Sátoralja-Ujhelyben*.

Irodalom.

Stampay kat. ének- és imakönyve. VI. bővített kiadásban jelent meg. E kiadás már most nem csupán az ifjúság, a nép és kántorok kézikönyve, hanem a fido papjúság is. 240 oldalra terjed. Ára esinosan kötve most is 15, sárgé is. 240 oldalra terjed. Ára esinosan kötve most is 15, angolváscsomban 25 kr. 11-ik könyv és kották ingyen. Kapható *Köbökúton*, *Esztergomgyében*.

A „*Vasárnapi Ujság*“ november 19-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „*Erzsébet*“. Emlékezés *Erzsébet* királynéra. — „*Erzsébet* királyné arcképe“ (képpel *Benezur* Gyula festménye után, melyet a király *Ferenczy* Ida asszony részére festetett. — „*Atyám születése napján*.“ *Költevény* *Sántha* Károlytól. — *Regény-tár*: „*A főispán vendégei*.“ *Elbeszélés*. *Irta* *Miszáth* Kálmán (*Goró* Lajos rajzaival). — „*A Zöld Sugár*“. *Regény*. *Irta* *Verne* Gyula (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „*A Lánchíd ötven éves jubileuma*“ (képpel). — „*A novemberi esillaghullás*“ (képpel). — „*A trónörökös Torontálban*“ (képpel) *Ferenc* *Ferdinánd* főherceg torontál vadászatról). — „*Az alföldi mút felavatási ünnepe*“ (képpel) *Erdélyi* fényképei után). — „*Novelli*“. *Szürü* *Dénestől*. — „*A traszvái háborúból*“ (képpel). — *Irodalom és művészet*. *Közintézetek és Egyesületek*, *Sakk-játék*, *Képtalány*, *Egyveleg*, stb. rendes heti rovatok. A *Vasárnapi Ujság* előfizetése negyedévre két forint, a „*Politikai Ujdonságok*“ kal együtt három forint. Megrendelhető a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „*Képes Nép-lap*“, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr, félve 1 frt 20 kr.

Nagy Sándor (*Alexandros*) szarkofágja. *Konstantinápolyban* őrzik világbíró *Sándor* szarkofágját. A monumentális munka egyik legkiválóbb remeke az ó-kori szobrászatnak. Négy oldalán hárrei és vadászati jelenetek vannak kifaragva. Lovas alakok csatája: egyik haladokolva bukik le menjéről: a másik rettenetes bosszúálló útszere készül. Egy gyalogos föltérde ereszkedve röpti utolsó nyilat. Oly elevenek, oly mozgalmassak ezek az alakok, mintha maga az élet dorombolna meg egy pillanatban. E fejedelmi díszü koporsóban pihent az a por, mely a míg ember volt, *Nagy Sándor* világhíres nevét viselte. *Nagy Sándor* életéről, földi pályája munkásságáról szól a *Nagy Képes Világtörténet* most megjelen 45. füzeté, mely remek reprodukciókban mutatja be szarkofágjának művészi faragványait. Az egész munkát szerkeszté *Marezi* *Henrik*, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője *Gyomlay* *Gyula* dr. akadémikus. Egy-egy kötet ára diszes fölbörkötésben 8 ft; füzetenként is kapható 30 kr. ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (*Révai* *Testvérek*, *Irod. Int.* *Rt.* *Budapest*, VIII., *Üllői* *ut* 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

„*Sz*“ album ingyen. A *Magyar Hirlap* előfizetői számára már készült a karácsonyi remek meglepetés A diszes Album ez, amint minden előfizető teljesen díjtalanul kap meg, ha csak egy hónapra fizet is elő a *Magyar Hirlapra*. Az idei album még szebb, mint az előzők. Tartalma becses és azonkívül igazi meglepetés. Az írók színe-java, az illusztrációk legkiválóbbjai vállvetve dolgoznak a szenzációs művön. Azonkívül, hogy a legérdekesebb olvasmány lesz, még aktualitással is dicsekedhet. Bevalik majd a könyvtárak díszének. A *Magyar Hirlap* sok más kedvezményvel is kitünteti előfizetőit. *Jókai* *Mór* rendkívül érdekes új regényének (*Házasságok története*) eddig megjelen folytatásait díjmentesen kapják az új előfizetők. Az *Oththon* című kitűnő folyóiratot a *Magyar Hirlappal* együtt négy forintért kapják egy negyedévre az előfizetők. Szintén rendkívül olesón juthatnak a gyönyörű *Francia* *Divatlap*-hoz és pedig negyedévre 75 krajczáért, így szintén a *Képes* gyermeklap hoz, negyedévenként 50 krajczáért. A *Magyar Hirlap* előfizetési ára félve 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr., egy óra 1 ft 20 k. A kiadóhivatal *Budapest*ben, V. kerület, *Honvéd-utca* 4. szám alatt van.

Báli selyem 45 krtl 14 frt 65 krig

méterenként — valamint fekete, fehér, színes *Henneberg-selyem* 45 krtl 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. *Privát-fogyasztóknak* póstabér és vámentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig póstaforduítával küld nek:

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) *Zürichben*.

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Egyesületi élet.

Erzsébet-emlékünnepe. „A homonnai leányok egyesülete“ nov. 19-én tartott *Erzsébet* gyászünnepe adózott megdicsőült királyné emlékezetének. A megnyitó beszédet az egyesület elnöke *Stern* *Zseny* k. a. mondta, mely után *Lengyel* *Samuné* urnő tiszb. elnök az „*Erzsébet*-alap“ kamataiból felruházott leánykához intézett rövid beszédet, kiemelve, hogy mivel tartozik a magyar leány hazájának és a megdicsőült királyné emléke megőrzésének. Ezt aztán követték *Silber* *Blanka* k. a. „*A királyné emléke*“ című felolvasása. *Sztlankál* *Ilona* k. a. alkalmi szavalata: „*Szomorú ének*“ *Erzsébet* királynéről; *Sztlankál* *Irma* k. a. felolvasása: „*Erzsébet*, Magyarország királynéja“ című diszműből „*Csendes évek*“. Végül *Weisz* *Lenke* k. a. szavalta a „*Rózsabokor*“ (*Erzsébet* napra) c. alkalmi költeményt. A megható ünnep igen sikerült és a homonnai leányok kegyeletes érületének szép tanujele volt.

A s.-a.-ujhelyi kereskedelmi társulat f. hó 19-én tartott választmányi gyűlésében elhatározta, hogy a kassai keresk. és ip. kamarához a *hazaló kereskedés visszaéléseinek megszüntetése tárgyában* beadott emlékiraton kívül országos akciót fog kifejteni; és ebben az irányban úgy a társaságokat, mint az egyes kereskedőket körlevelekben fel fogja kérni, hogy *Deil* *Jenő* kir. tanácsos kamarai titkár vezetése alatt *monstre*-küldöttségben kérjék a keresk. kormányt, miképp a keresk. törvénynek annyira sürgössé vált revíziója alkalmával szüntesse meg a kereskedők megélhetését veszedelemmel fenyegető bajokat; továbbá kérje, hogy vétessék törvénybe az is, miként a legalább száz kereskedővel

biró városokban legyen kötelező a kereskedelmi társulattá való szervezkedés; ezek a keresk. társulatok pedig önálló békeltető biráskodás jogával ruháztassanak föl és betegesítő pénztárral láttassanak el. — A kamarával e tárgyban való érintkezésre *Schön* *Sándor* elnök mellé *Lóvy* *Adolf* választmányi tag kértet fel. — Köszönettel vette tudomásul S.-A.-Ujhely rendezett tanácsának a keresk. tanulók iskolája számára megszavazott 225 ftnyi évi segédelmet. Elhatározta továbbá, hogy a társulat egy nagyobb szabású táncmulatságot rendez humánus célra fordítandó tőkéje gyarapítására. A mulatság előkészítésére a társulat tagjaiból bizottságot küldött ki, melynek feladata lesz a táncmulatság módozatainak meghatározása, egy vigalmi bizottság megalakítása és a táncmulatság napjának kitűzése.

Kereskedelmi tanfolyam. A „s.-a.-ujhelyi keresk. társulat“ alapszabályainak 2. §-a és a kassai kereskedelmi és iparkamara átirata értelmében a keresk. segédek továbbképzésére három havi esti tanfolyamot rendez. — *Tantárgyai* lesznek az esténként tartandó előadásoknak: 1. *Irodai* munkálatok magyar és német nyelven. 2. *Kereskedelmi* számtan, váltó-értékpapír- és biztosítás-ügyletek. 3. *Egyszerű* és *kettős* könyvvitel. 4. *Kereskedelmi* és *áruismeret*. A tanfolyam kezdete 1899. dec. 1. *Beiratkozni* lehet *Schneider* *Jakab* iskolai igazgatónál. A tanítás díja az egész tanfolyamra: 3 ft.

A n.-mihályi keresk. és hit. bank elhunyt igazgatósági elnöke helyére *Weinberger* *Sámuel* paszdicsi birtokost választotta meg.

A s.-a. ujhelyi izraelita „Népkönyha-Egyesület“ ma déli 12 órakor, a *Käsztenbaum* isk. ünnep befejezése után, működését megkezdi.

Szegény gyermekek felruházása. A homonnai izr. jótékony nőegyesület f. hó 20-án ruházta fel a szegénysorsu iskolás gyermekeket. Ez emberbaráti aktuson az egyesület elnöke, *Moskovics* *Ernőné* dr.-né urnő, megemlékezvén néhai *Thomán* *Dávidné* dr.-né nagyerdemű volt elnökne nevére, ennek férjétől tett nemeslelkű alapítványáról, utána a felruházott gyermekek nevében *Lengyel* *Samu* igazgató, az iskolaszék nevében pedig *Moskovics* *Ervin* dr. iskolaszéki tag mondtak köszönetet a nőegyesületnek és az adakozóknak, mint akik lehetővé tették, hogy minden a szegénysorsu tanuló részüljön a felruházás jótéteményében.

Varannóról írják lapunknak: A helybeli iparos-egyesület már évek óta folytatja a közég ügybuzgó jegyzője, *Füzesséry* *Pál*, vezetése alatt segítő és biztosító működését. Igen érdekes tudni, hogy a tagok annyira ragaszkodnak egyesületükhöz, hogy még azok is, kik Amerikába mennek ki egy időre, kijelentik, hogy tagságuk ezért nem szűnik meg, s rendszeren fizetik tagdíjjaikat. F. hó 19-én egy új egyesület tartá meg alakuló gyűlését; „A helybeli iparossegédek kat. egyesülete.“ Ez tehát ikertestvére az előbbinek, s tisztán önképzés céljából alakult. Létrejöttét *Makovics* *József* helybeli rk. segédlelkésznek köszöni, ki ily magasatosan fogja fel szép hivatását, midőn a társadalom művelődési faktorainak szolgálatába áll, s az egyesületet, mint korunk legtöbb sikert ígérő eszközt, választja munkálkodása központjává. Az egyesület *Salgó* *Antal*, a helybeli áll. iskola igazgatóját, választá elnökéül, kinek önzetlen munkálkodása nemes célja felé legbiztosabban vezetendő az ifju egyesületet. Az ideiglenes megalakulás oly nagy lelkesedéssel történt, hogy a heti tagdíjak tiszteletét is sokan fizették le a nemes cél megvalósítására. Az egyesület különben magasatos célját felolvasások, műkedvelői előadások és daloskör létesítésével fogja munkálni.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.
— Rovatvezető: *Schneider* *Jakab*. —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Mily jelentősége van a tanítói értekezleteknek, gyűléseknek a nevelés-tanítás terén?

Irta: Ertl *Heribert*,
(Felyt. és vége.)

Ezekből következik, hogy a nevelés-oktatásnak gyakorlatinak kell lenni; és hogy ilyen legyen, szükséges, hogy a tanító az életet, annak következményeit, szükségleteit, hajlamait, fény- és árnyoldalait, jó és rossz szokásait is-

merje. Ennek pedig nem tehetünk eleget az emberektől, de különösen kartársainktól való elkülönítésünk, az életkörükből való kizárásunk által. A tulajdonképeni életet csakis a másokkal való érintkezés által ismerhetjük meg, mely ismeretet igyekezzék a tanító úgy a saját tökélyesedése, mint a közművelődés javára fordítani. Élettapasztalat nélkül, melyet Ziller megbeszélhetlen értékű alapnak, kiinduló pontnak, az ismeretek próbakövének, tudásnak nevez — nem lehet az életnek nevelni. S mivel a nevelés eme szükségleteit leginkább a tanfériak társaságában találhatjuk: hivatásbeli kötelességünk azok értekezleteit s gyűléseit szorgalmasan látogatni.

Schleiermacher szerint a gondolkodás az emberek társulása által keletkezik. Magánosan élő, embergyűlölő egyének gondolkodása szűk körű, mert a gondolatok csak az emberekkel való közlekedés által származnak. A gyermekek, a szülők és tanítók hatása mellett tanulnak gondolkodni és így van ez a felnőtteknél is, mi az embereknek egymástól való tanulását képezi. Csak az élő személyek által ösztönözöttünk gondolkodásra; csak az élő személyek társaságában támadnak új gondolatok és ezekkel új tettek.

Itt tűnik fel a legszembeszökőbbben a társulatok szükségessége; ezt érzi minden előre törekvő, de különösen a falusi tanító. Vannak, kik szomorú anyagi helyzetüknél fogva soha sem jutottak volna egyik-másik tanügyi vivmány tudomására: a tanítói gyűlések vitaközléseiből, értekezéseiből azonban sokszor alaposabb ismeretre tesznek szert, mintha a tanügyi lapokból könyvekből, merítették volna.

Nagy nyereségre kell tartanunk az általános gyűlések alkalmával rendezendő tudományos kirándulásoknak a szellemre és a testre való hatását is. Ezek egyik lényeges, szükséges mozzanatát, kiegészítését teszik a természeti tárgyak tanításának. Csak a szabad természetben van igazi természetrajzi tanulás és tanítás. A természet iránti érdeklődésünk kész forrás ismereteink szélesítésére; azután a szépirodai s vallás-erkölcsi érzetünk is a szabad ég alatt juthat leginkább érvényre.

A tanítói gyűlések valódi szellemi élvezetek között folynak pedig le, ha a tanítók dal-, vagy zenekart alakítanak s az értekezletet hangversenyyel hozzák összeköttetésbe, mi az értekezletet nagyban kiemeli s fokozódik a közönségnek az ügy iránti érdeklődése. Hogy a tanítói gyűlések ezen oldala a főcélunk rovására nagyon ki ne nője magát, hogy a műdarabok szellemmel, erkölcsi és műbeeséssel bírják legyenek, hogy az ünnepély komoly-vidám, a vidámság komoly s művelt férfiakhoz illő legyen: ezt talán említeni sem kellene.

Továbbá az értekezletek s gyűlések alkalmával nemcsak egymással, hanem előljáróikkal és a nagyközönséggel is érintkeznek a tanítók. Itt kínálkozik a legelőnyösebb alkalom a közönség és az előljárók érdeklődésének, pártolásának kiérdemelésére, mely tényezők nélkül tanügyünk kellően nem virágozhatik.

Meg van tehát a mód arra, hogy önképzésünket munkáljuk, hogy érdekeinket megvédjük s előbbre vigyük, hogy helyzetünk javításához felemelt szavunkkal magunk is hozzájáruljunk, a mi hatalmas segítőnk és fegyverünk, mert csak így érvényesíthetjük az oly nagy fontosságú „Semmit rólunk, nélkülünk” elvet. — Természetesen kívánatos, hogy ezen összejövetelek szakszerűen vezettessenek és rendeztessenek, hogy lehetőleg legtöbbet használjanak, hogy azok reánk, tanítókra nézve, teljes mértékben tanaságosak s önképzésünknek valódi műhelyei legyenek; s kifelé a társadalomban is megteremtsek az óhajta várt gyümölcsöket, a mik együttvéve hivatva lesznek arra, hogy elemi tanügyünk a lehető legmagasabb színvonalra emelkedjék.

Még sok tenni valónk van e téren, a tanítókra még végtelen nagy feladat megoldása vár. Ne tartunk a nyilvánosságtól, mely sokszor veti szemünkre, hogy a gyűlések alkalmával csak hetvenkedünk; ne nézzünk sem jobbra, sem balra, hanem tartsuk meg erős meggyőződésünket s igyekezzünk „egyesült erővel” a magyar nemzeti nevelés-tanítás tökélyesítésén munkálkodni.

Nyilvános számadás és nyugtatóványozás.

I. A „Zemplén-vármegyei Tanítók Házára” begyűlt adományok: a) 29-ik számú gyűjtő-íven (Gyűjtő: Hodossy Béla Spatak): Sárospataki Takarékpénztár Részvénytársaság 16 kor., Hodossy Béla 10 kor., Eperjesy József 1 kor., Meczner András 4 kor., Szinyey Gerzson 1 kor., Gaál Endre és neje szül. Zeke Vilma 4 kor.; b) 28-ik számú gyűjtő-íven (Gyűjtő: Csernyiczky Ilona Töke-Terebes): Malonyay Ferenc 2 kor., Csernyiczky Ilona 2 kor. Összesen: 40 korona.

II. „Arvay-émlék”-re begyűlt adományok: a) 29-ik számú gyűjtő-íven (Gyűjtő: Hodossy Béla Sárospatak): Sárospataki Takarékpénztár Részvénytársaság 4 kor., Hodossy Béla 10 kor., Eperjesy József 1 kor., Radácsy György 4 kor.,

Zombory Andor 1 kor., Meczner András 6 kor., Szinyey Gerzson 1 kor., Dömböy László 1 kor., Gaál Endre és neje szül. Zeke Vilma 1 kor. Összesen: 29 korona.*) Fogadják a nemes szívű adakozók a „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” hálás köszönetét.

Sárospatak, 1899. nov. 23.

Hodossy Béla,
a gyűjtő-bizottság elnöke.

Erzsébet-ünnep. A homonnai polg. és felső-kereskedelmi iskolában folyó hó 21-én, kedden, d. e. tartották a megboldogult *Erzsébet* királyasszonyunk emlékére rendezett iskolai gyászünneplést. Ez ünneplés d. e. 10 órakor vette kezdetét elég szép számu — különösen nőkből álló — közönség részvétele mellett, az ehhez az alkalomhoz illően dekorált intézeti nagyteremben. Az ünnepség programja 5 pontból állott. 1. A daloskor gyászdalt énekelt *Szomosi J.* tanár vezetése mellett. — 2. *Hossza József* polg. isk. tanár ügyes, nevelő hatású emlékbeszédet olvasott fel. — 3. A daloskör gyászdalt énekelt. — 4. Szeremley Zsigmond keresk. isk. tanuló Sajó S.: „Erzsébet királyné halálára” irt alkalmi költeményét sikerülten szavalta. — 5. A daloskör a Himnusz énekelte, melyet a közönség fenállva hallgatott meg. — Az ily ünnep-
lések nevelő és nemesítő hatása nagy, kivált, ha gonddal és a nemes ügyhöz méltó buzgalommal rendeztetik az, mint pl. Homonnán is. — *Kudlóczról* írja levelezőnk: Méltó, hogy a nagyobb közönség is vegyen tudomást, arról az *Erzsébet* királyasszonyunk emlékezetére rendezett iskolai gyászünnepegről, mely a Homonnai társaságában fekvő *kudlóczy* állami elemi iskolában folyt le. Egyszerű volt ez az ünnepség tartalmában és lefolyásában egyaránt. Nem is ezért méltó ez a megemlékezésre, hanem azért, mert ennek dacára is lélekemelő volt az az ünnepség. Ez a szóban levő állami elemi iskola ugyanis még csak második éve működik a tisztán tót ajku községben, Es már most, a második esztendőnek — mondhatni — kezdetén, az Erzsébet-émlék-ünnepségen, az iskolának ügyes törekvő tanítója, ifj. *Dohy Antal*, *magyarul beszélt a magyarok jóságos királynéjáról* a 85 számból álló gyermekszeregek, a kik közül két kis leány *magyar verset mondott* Erzsébet királynéról; záradékul pedig az egész gyermekszereg *együtt énekelte a magyarok imáját: az Isten áldd meg a magyart*. Állami iskola, ügyes, buzgó, jóra való tanítóval, nagy eredményt érhet el — ezzel az igazsággal s megtisztult örömmel lelkünkben jöttünk el a kudlóczyi iskolai ünnepségről, a kik Homonnánál ott voltunk, névszerint: *Hossza József* tanár, *Kováts József* polg. keresk. isk. igazg., *Matolay Károly dr.*, *Marossy Béla*, *Révész Emil* tanárok, *Réz László ref. lelkész* és *Ugray Lajos* tanár. — *A gálszécsi állami elemi iskolában* is volt gyászünnepe megboldogult Erzsébet királyné emlékére a következő programmal: 1. Szózat. Énekelte a gyermekkar. — 2. Rövid megnyitóbeszéd *Ardejkovits Pál* ig.-tanítótól. — 3. Emlékbeszéd, tartotta *Pribékné Klug Klotild* tanítónő. — 4. Jaj de bus... kezdetű gyászdal. Énekelte a gyermekkar. — 5. Könyörgés *Móra István*tól. Szavalta *Lefkovic L. VI.* oszt. tanuló. — 6. Pósa L. „*Ferenc József álma*.” Szavalta *Ardejkovits Olga VI. o. t.* — 7. *Bolla M.* „*Meghalt a királyné*.” Szavalta *Herskovics Eszti VI. o. t.* — 8. „*Himnusz*.” Énekelte a gyermekkar.

Emlékünnep. A s.-a.-ujhelyi izr. anyahitközség elemi iskolája, boldog emlékü alapítója *Käszenbaum Márton* halála évfordulóján, ma d. e. 10 órakor, a „*Käszenbaum-iskola*” baloldali földszinti termében Emlék-ünnepet tart. — Az ünneplés sorrendje: 1., 90. zsoltár (Te benned bizunk) előadja az iskolai énekkar, 2. Emlékbeszéd, mondja *Rosenberg Bernát dr.* isksz. elnök. 3. Gyászdal (Kegyelem Istene), előadja az iskolai énekkar. 4. *Burger Ferenc IV.* osztálybeli *Käszenbaum-növendék* beszéde. 5. „*El-molé-rachmim*” (Irgalomteljes Isten) gyászdala végzi *Eibuschütz J.* hitk. kántor. 6. Himnusz. Éneklé az iskolai énekkar.

A homonnai r. k. elemi népiskola f. hó 21-én délelőtt rendezett *Erzsébet-királyné emlékére* gyászünnepet, melyet istentisztelet előzött meg. Az ünneplés programja volt: 1. *Gyászdal*. Énekelte a tanuló-ifjúság. 2. *Meghalt a királyné*. . . Nagy Ferencétől. Szavalta *Gyalay Berta V.* oszt. tan. 3. *Emlékbeszéd*. Tartotta *Kálmán Nándor r. k.* hitoktató. 4. *Mély szomorúságban*. . . Szilveszter Jánostól. Szavalta *Frimmer Dóris fels. oszt. tan.* 5. *Gyászdal*. Énekelte a tanulóifjúság.

Meghívás. A nagy-mihályi áll. isk. gondnokság, a nagy-mihályi- és sztrajnyáni tantesztületek 1899. évi december hó 2-án a Barnai

* Kimutatott összeg a sárospataki takarékpénztárban kamatozik.

szálló nagytermében „segélyegyesület”-ük javára hangversenyyel egybekötött táncestetlyt rendeznek. Belépődíj: a három első sorban és oldalszékeken levő ülőhely 1 ft 50 kr.; a többi sor 1 ft 20 kr.; állóhely 1 ft. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapban nyugtázva lesznek. Helyek előjegyezhetők: *Friedman Simon* ur üzletében. Kezdeté pont 8 órakor. — *Műsor*: 1. „*Az éjhez*” *Möhring Nándortól*; karének, előadják: a tentestület hölgytagjai. — 2. „*Ákácvirágok*” *Várady Antaltól*; melodráma, *Polányi Rózsa* zongorakiséréte mellett, szavalja: *Dezső Mariska*. — 3. „*Az első csata*” *Vigjáték* *Gyalay Farkastól*; előadja: *Buday Margit* és *Vas József*. — 4. *Magyar népdalok*; karének, előadják: a tantestület hölgytagjai. — 5. „*A rab asszony*” *Kiss Józseftől*; szavalja: *Tholvas Jolán*. — 6. „*Magyar Rapszodia*” *Ketterer-től*; zongorán előadja: *Polányi Rózsa*. — 7. *Előkép*.

A sárospataki áll tanítóképzőben f. hó 20-án *Erzsébet-ünnepség* tartott. Reggel az intézet ifjúsága a tanárok vezetése alatt templomba ment; majd a képezde neveléstani termében gyülekezett, hol is az ünnepség: *Részlet Liszt Ferenc*: „*Erzsébet-oratorium*”-ából (6 szólamu vegyeskar) c. karral vette kezdetét. Ezután *Dezső Lajos* igazgató tartott egy gyönyörű beszédet, mely különösen az ifjúságra nagy nevelő hatással volt. Az ünnepélyt *Silcher „Hősi gyászdal”-a* — előadta a képző férfikara — zárta be.

A rovatvezető postája

Fürész. Dolgozata tul széles mederben mozog és helyenkint ki is árad, amiért keskeny rovatunkba bele nem illeszthető.

CSARNOK.

Muzsikaszó . . .

Muzsikaszó — cseng a lovak csengője,
Vigan lobog a menyasszony kendője;
Dalolva megy a názszerég utána,
Szegény szívem, árva szívem
Majd meghasad bújába.

Szól a nóta, huzzák azt a szomorut,
Sirva nézem fejedem a koszorut;
Koszorudnak minden szála egy álmom,
Koszorudnak minden szálát
Ezerszer is megáldom.

Isten hozzád, szép menyasszony, örökre!
Veled szállt el szívem minden öröme;
Isten veled! Légy nálamnál boldogabb,
S ha meghalok, koszorúddal
Koszorúzd meg síromat.

Szendői Holozsnyay Ciril.

Ószike.

— A „Zemplén” számára. —

Irtá: *Móldvay Bertalan*.

Egy kis történetet mondok el és igaz történetet.

Csali patak partján suttogó füzesek édesbús hangon regélnék a kis Ószike szomorú sorsáról. . . Tőlük hallottam.

Egyszerű történet, talán mindennapi is. Olyan, mint a kis Ószike: szerény, igénytelen.

Sokat szenvedett, de azért panaszra ajkát sohasem nyitá, hiszen a kis Ószikének hallgatnia kellett s ha bánata fájdalmas volt, ugyan ki előtt önthette volna ki szive keservét, kinek sirhatta volna el panaszát? . . . Magába zárta, szívébe fojtotta s ha néha-néha rejtett magányában, a néma kis lugasban könybe lábadt szeme, hamarosan letörle könyeit, mintha szégyellette volna gyengeségét.

Szegény kis Ószike! Szeretett: boldog volt. S mikor csalódott, nem bírta elviselni szive fájdalmát. Letört, mint gyenge virágszál, idő előtt.

Vadvirágos réten pajzánál üzi a pillét egy ifju leány. Arcán az ifju élet szüzi rózsái pirulnak. Tekintete a Madonnához hasonló. Lenge termetét hozzáilló egyszerű, de izléses ruha fedi. Kurta szoknyája alól ki-kivillan apró lábainak fehérsége. Lihegve, kacagva üzi a bamba pillét s mikor megfogja, diadalmas arccal ül le a rét puha fűvére pihenni. Mosolyogva szemléli a vergődő kis állatot s elmereng a messze vidéken. Szemei a távolban látszanak kalandozni, gondolatait a képzelem keríti hatalmába s így nem veszi észre, mikor valaki hátulról esendesen odalopózva, csókot nyom bársony-hajjára. Megrettenve sikolt fel, majd elpirul, mikor tekintete az előtte állóval találkozik.

— Maga az Sándor? Menjen, csunya, hogy megijesztett! . . . Várjon, várjon! — s hamisan megfenyegeti kicsi kezével.

Az a Sándornak szólított magas, izmos, barna ifjú pedig az életnek abban a szakában állott, mikor már férfiaknak kezdik tekinteni az ifjút. Magas, nyílt homloka öszinteséget, beszédes szemei merészséget tüntetnek fel. Kedvtelős szemléli az előtte ülő leányt. Mulat zavarán s kitor belőle gunyolódó természetete.

— No bizony, hogy adja a kicsike! Mintha bizony nem tudta volna, mikor várjon reám. De hát jobban esik így palástolni zavarát...

A leány megdöbbenve néz reá. Megijeszti ez a hang. Hiszen Sándor gunyolódó, az igaz, de máskor legalább elnevette magát. Most azonban komoly maradt. Szeméből mérhetetlen dac sugárzik ki. Látszik, hogy valami bántja.

— Mi baja, Sándor? Miért olyan rossz kedvű? Kérde Öszike.

— Nincs nekem semmi más bajom, csak az, hogy az édes apám nem helyesli, hogy én, a gazdag földesur egyetlen fia, egy szegény tanító leányával barangoljak a tanútan mezőkön. Ma kerekén kijelentette, hogy ezt tovább tűrni nem fogja s hogy a jövő héten magasabb tanulmányokra Budapestre kell mennem. Mintha bizony nem tudnék már eleget! Látszik, hogy csak azért teszi, mert magától akar elszakítani. Ezért hát bucsuzni jöttem.

— Maga és búcsuzni? ... Hát jó, menjen. hallgasson dolyfős apjára, ki nagy urat akar nevelni fiából s kire már ott vár a Cselényi gróf széplős leánya. De hát a szeplőket eltakarja a nagy vagyon? ... Miért is hallgattam magára? Ugyis tudtam én azt, hogy ez lesz a vége ... Menjen, ne törje össze a szívemet még jobban. Isten vele! ... Feledtesse el az isten magával, hogy mily boldogtalanná tett engemet!

Utolsó szavai alig hangzottak már a fuldoklástól. Szép fehér arcát beletemette rózsás tenyerébe és sirt, zokogott keservesen.

Tétovázva áll fölötté az ifjú. Nem gondolta ily nehéznék az elválást. Azt hitte, simán fog lefolyni az egész. Megrettenté a leánynak göresös zokogása s kitor belőle teljes erővel a dac, mely ingerlé őt, hogy apjának ellenálljon. Másfelől fájt neki a kis Öszike kesergése s most már elhatározta, hogy magáévá teszi. Lehajolt hozzá esendesen s igyekezett megvizsgálni:

— Kedves kis Öszikém! Ne sirjon! Lássá olyan rosszul esik az nekem itt látni a maga sírását. Hiszen nem mondtam én, hogy örökre elválnak. Csak addig, míg én nagy ember leszek, míg képes leszek arra, hogy magam tarthassam fel magamat. No ne sirjon hát!

Bánatos mosolylyal emeli fel fejcsékéjét Öszike. Hisz oly kevés mel megelégszik. Jó kedvét képes egy pár üres szó ismét visszaadni. Sándor gyönyörködve szemléli s feltámad benne a vágy, hogy még egyszer keblére ölelje. És mialatt öleli, elgondolja magában, hogy mennyire is szereti ő ezt a kis Öszikét, ki lelke nemességével hódítja meg s tartja lekötve. Lágyan suttogja, alig hallhatóan:

— Elmegeyek innen, el messzire, de azért képedet szívembe zárom. Nem feledlek el s ha isten valaha felviszi dolgomat, visszajövök hozzád, magamévá teszek s leszek az én édes, aranyos kis feleségem. Csak addig légy türelmemmel. Bizzál bennem, hidd, hogy visszajövök s ez boldogítson.

A leány szép szemeiből a megvizsgálódás szelid sugara tűnik elő. Boldog mosolylyal, édes reménységgel tekint a távolba, keresve lelki szemével azt az időt, midőn majd csakugyan boldog lesz.

És az ifjú elment. Fényes tehetsége leküzdötte pályájának akadályait. Származása megnyitá előtte a magas szalonok ajtait és az egyszerű ifjú csakhamar világfivá nőtte ki magát, kit a sors elkényeztetett. És elbizakodottá lön. Eleinte néha-néha, később mind ritkábban jutott eszébe a kis Öszike, végre teljesen elfeledé. Most már nem volt elég neki az egyszerű tanító leánya. Magasabbra törekedett. Ugy találta, hogy mégis csak okosabb dolog, ha az apjára hallgat. Maga is alig vette észre, hogy majdnem minden napos vendég lesz Cselényi grófnál. Igéretet, esküt, mindent elhalványított szívében a gazdagság és a hatalom vágya.

A szegény kis Öszike csak várt, remélt türellemmel. Szelid szemeiből csak lopva jött elő egy-egy csepp könny, mikor hallott valamit a Sándor viselt dolgairól. De az azért csak várt, remélt Bizott az ifjú ígéretében, hogy visszajön. Számolta magában: két év, egy év, közel már az idő, mikor Sándor, mint kész ember érette eljöhét. Bizott, várt, remélt.

Egy napon levelet kap, szép aranszegesü levelet. Olvasta a levélből, hogy Dányádi Sándor, a gazdag, az előkelő világfi, eljegyezte Cselényi Emília grófkisasszonyt, a hies Cselényi család utolsó sarjadékát. És mialatt olvassa, szeme könnyel telik meg. Csüggedten hajtja le bus fejcsékéjét. Zokog keservesen. Nem átkozódik, hiszen az átkozódás nem illenék az ő igénytelenségéhez. Nem is panaszkodik, hiszen a panasz

csak a büszkes nép tulajdona. Magába fojtja keservét. Levelet ír, az utolsót.

„Legyen boldog, igen boldog,“
Elolvassa tiszter, százszor s még mindig nem tudja, mit irt le. Lezárja, megcimezi, Felveszi magára fehér ruháját, hajába rózsát tűz, szomorú mosolylyal szemléli végig önmagát. Ugy mutat, mint egy menyasszony.

A csali patak vigan folydogál a füzesek aljába rejtőzött „katlan“ felé. Ezüstös habjai csörgedezve rohannak tova. Szegény kis Öszike oda siet. Ugy hívja, ugy csalogatja, ugy suttog neki lágyan, szerelmesen: „A halál édes, a halál nem fáj... A halál megennyhi szived keservét... Pedig ugy-e fáj a szived?... Hát jer, gyógyítsd meg!... Oly édes a pihenés... Nem zavarja meg a család világ kacaja nyugalmadat... Hozzád illő lesz ez a halál... Nem fogja keresni senki sírodát... Ne tudja meg a kiért itt hagyod ezt a cudar vífagot, hol keressen... Ne tudja meg, soha... Jer édesem, várlak ölelő karokkal:“

Szédülve néz a kis Öszike a csillogó „katlan“ habjai közé. És mialatt ezek hívják, csalogatják, ugy tetszik neki, mintha a messzeségből elhunyt édes anyjának lágy szavait hallaná: „Jer, jer édesem... jer az én ölelő karjaimba“... Lassan, csendesen ereszkedik lejjebb mindig lejjebb az örvényző „katlan“-ba... A futó habok végignyaldossák szép orcáját, a mint mondja elhaló hangokon: „Megyek, megyek“.

Egy csillag hullott le az égről. A futó habok pedig mennek tovább-tovább vigan csörgedezve.

(Sárospatak.)

Közgazdaság.

Az idei szüret eredményéről hosszabb tudósítást küldöttek lapunknak; a tudósításból, egyéb közlendőink nagy száma miatt, kiadjuk a következő statisztikát. Termett: Tokajban 3586 hektoliter, Tarczalon 1415 hl., B.-Kereszturban 200 hl., E.-Bényén 236¹/₂ hl., Tolesván 1744 hl., O.-Liszán 742 hl., V.-Ujfaluban 59 hl., b.-kiszfaludi Szegi-Longon 148 hl., B.-Olasziban 137 hl. és B.-Zsadyban 399 hl. Összesen 8665¹/₂ hektoliter bor. Az ezidei borárak, gönci hordónkint, aljborok: 30—35 ft., hegyi borok 45—60 ft.

Városi és községi ügyek.

* **S.-A.-Ujhely r. t. v. 1900. évi költségvetése.** Székely Elek polgármester az 1900. évi költségvetést elkészítvén: azt a pénzügyi és gazdasági bizottság november hó 22-én tartott ülésében vette tárgyalás alá és fogadta el. Alkalmunk volt a költségelirányzatot megtekinteni és tapasztaltuk, hogy az teljesen reális alapon nyugszik. A mi minket legközelebből érdekelt: az a pótdadókules felemelésére vonatkozó jóslatások voltak, a miket ez a k. v. bizony alaposan halomra döntött, mert a takarékoság, helyes irányú gazdálkodás és vezetés eredménye az, hogy S.-A.-Ujhely város pótdadója a jövő évre ismét lejjebb száll. — Gratulálunk polgármesterünknek ehhez az újabb sikeréhez. Csak így tovább!

* **S.-A.-Ujhely város kiseddó bizottsága.** A Gubás-utcai lakosok, mintegy 100-an, kérvényt adtak be Székely Elek polgármesterhez, hogy a Gubás-utcai kiseddó 1900. január 1-én nyitassék meg. Tekintettel arra, hogy kilenc-száz óvóköteles gyermek van városunkban, a polgármester jogosnak találta a kérelmet és összehívta az óvóbizottságot megalakulás és továbbintézkedések megtétele végett. A szép számmal egybegyűlt bizottsági tagokat a polgármester melegen üdvözölvén, a szokásos esküt kiterve és azután elnöki székét Hornyay Béla dr. bizottsági elnöknek adta át, kinek beköszönő szép beszéde után és indítványára elhatározta a bizottság, hogy magát női tagokkal fogja kiégészíteni.

* **Szabályrendeletek.** S.-A.-Ujhely r. t. város szabályrendeleteiből, mint mult számunkban is emítettük, a pincézői, bordélyházi és köztisztasági szb. r. felsőbb jóváhagyással leérkezvén, azoknak azonnal való életbeléptetése iránt polgármesterünk már rendelkezett.

* **Városháza.** S.-A.-Ujhely város színházának átalakításával kapcsolatban új helyiségekről kellvén gondoskodni, Székely Elek polgármester a rendőrségi laktanya udvarán öt szoba és rendőrlaktanya-helyiség építését fogja tavaszkor szorgalmazni. Akkor aztán a város tisztikara ugy lesz elhelyezkedve, hogy bárminő beosztás mellett is előreláthatóan hosszabb időn át nem kell építkezni.

* **A városi nyugdíjalapra.** A nov. 23-án rendezett szinielődés bevétele 89 ft volt; az 50 ftnyi napi kiadás beszámításával megmaradt

rész **Kunhegyi szinigazgató** a városi pénztárba beszoáltatta.

* **A színház átalakítása** és kibővítéséhez szükséges 3 méter területet a s.-a.-ujhelyi „aut. orth. hitközség“ előjárósága a város rendelkezésére boesátotta. Örömmel vesszük tudomásul ezt a hirt, mert most már semmi akadály sincs annak, hogy a színház modern keretekben felépíttessék.

* **Az „audiatur et altera pars“** elve iránt érzett tiszteletből közöljük a következő nyilatkozatot: T. szerkesztő ur! Folyó hó 19-én megjelent beces lapjában „Barátszeresi kiseddó“ c. alatt megjelent közleményre reflektálva — ösmerve a t. szerkesztő ur pártatlan igazgárszeretét — kérem az alábbi nyilatkozatomnak b. lapjában helyt adni. Tény az, hogy a polgármester ur rendeletéből **Hlavathy Elek** vezetése alatt egy bizottság f. hó 16-án megvizsgálta a nőm vezetése alatt lévő városi kiseddót a mikor is azt kifogástalan rendben találták; egyéb fogyatkozást ha találtak volna, azért nem az óvónó felelős, a mint azt a vizsgálat eredménye is annak idején bizonyára igazolni fogja. Egyébiránt kijelentem, hogy a vizsgálat nem az óvónó működése ellen irányult, hanem bizonyára azért, történt, mert 5 év óta a város részéről ottan senki sem volt vizsgálni. A t. szerkesztő urnak stb. **Sztanykovszky Sándor.**

* **A Zemplén fekete táblája.** Ösmert kézből a következő sorokat vettük nov. 24-iki kelettel: T. szerkesztő ur. Ellátogattam ma a heti vásárban a halpiaera is, hogy mint S.-A.-Ujhely egyik törzsökös polgára szemtanúságot szerezzek magamnak a piac-egészségrendőri szolgálat menetéről, eredményéről. Vagy későn mentem, a mikor már ott járt, vagy korán távoztam el onnan, a mikor még nem járt ott a piac-rendőség, — annyi bizonyos, hogy halomszámra hevert a hal, mely a feloszlásnak első szádiumában, vagyis széthullásnak indult állapotban volt. Es ezt a halat kapkodva kapkodta szét, az igaz hogy potom pár fillért, marok számra a szegényebb néposztály. — Ajánlom ezt a miserábilis esetet a t. szerkesztő ur és az illető városi hatóság b. figyelmébe! (Ajánljuk mi is. Szerk.)

Vármegyei Hivatalos Rész.

30514. 99. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A belügyi m. kir. minister ő nagyméltósága folyó évi 119,568/IV. a. szám alatt az ez idei dohánytermés beváltására kiküldendő beváltási bizottságok és azok működése tartamára nézve, a m. kir. dohány jövedéki központi igazgatóság által összeállított kimutatás öt példányait leküldi.

Határozat:

Ezen intézvény folytán a n.-tárkányi dohánybeváltási állomásra **Biringer Artur** agárdi lakos ügyvédet nevezem ki. A kimutatás 3 példányát, közhírrététel végett, valamint a belügyi m. kir. minister ő nagyméltóságának 119,568/99. számú intézvény 1 példányát, a bodrogközi járás főszolgabirójának, a kimutatás 1 példányát és az említett belügyministeri intézvény 1 példányát **Biringer Artur** kinevezett biztosnak, végre a kimutatás 1 példányát, közzététel végett a „Zemplén“ hivatalos lap t. szerkesztőségének megküldöm.*

S.-A.-Ujhely, 1899. november 23.

Matolai Etele, alispán.

S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város polgármesterétől. 8351 I/99. sz.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város pénzügyi bizottsága által letárgyalt 1900 évi háztartási költségelirányzata f. hó 23-ától december hó 7-ig terjedő időre, reggeli 8 órától délutáni 5 óráig, a város tanács-terében közszemlére kitétetett.

Felhivatnak mindazok, a kik netáni észrevételeiket megtenni óhajtják, hogy azt az 1886. évi XXII. t.-c. 125 §-a értelmében a fent körülírt időben terjeszszék be.

S.-A.-Ujhely, 1899. november 22.

(P. H.) Székely, polgármester.

3221/I 99. sz. A szerencsi járás főszolgabirójától.

Körözés.

Tisza-Lucz község határában folyó hó 18-án este egy 60—65 év körüli férfi hulla találtatott az ugynevezett „Sárrét“ dűlőben. — A hulla leírása. Hajzat: hosszú, barna, fejtető közepe kopasz. Szakál: rövidre nyirott. Bajusz: tömött rőtbarua. Szeme kék, orr szája rendes. Fogai hiányosak. Különös ismertető jele: ökölnyi lágyéksérv a jobb oldalon. — Öltözéke: ócska puha

A dohánybeváltás alkalmá, illetve a dohánybeváltásra kiküldött bizottságok működése N.-Tárkány községben tart a f. évi dec. hó 11-től az 1900 évi febr. hó 13-ig Szerk.

nemez kalap, kék fehér esikosz ing, nyaka körül fekete atlasz kendő, szürkés-barna kabát, szürkés foltos mellény, fekete kopott zsinóros magyar nadrág, fehér gyöles gatyá, magas száru jó állapotban lévő csizmák, új kék flanel kapcák. — A hulla zsebeiben összesen 21 korona és 56 fillér találtatott, mely összeg a temetési költségekre fordított. — Felhívom a társhatóságokat, hogy ezen hullának kiletét hatóságaik területén köröztetni s az eredményt velem közölni sziveskedjenek. — Megjegyzem még, hogy a megejtett orvos rendőri vizsgálat szerint a hullán külső erőszak jelei nem találtattak, A hulla a ref egyház szertartásai szerint folyó évi november 20-án temettetett el.

Szerencs, 1899. nov. 23.

Pintér István, főszolgabíró.

6273/I. 99. sz. A homonnai j. főszolgabírájától.

Körözvény.

A varannó-csemernyei körjegyző 2067/kj. 99. számú jelentése szerint ifj. Fenyis Mihály juszkó-volyai lakos folyó november hó 20-án egy és 1/2 éves fehér szőrű koca sertést talált bitangásban, amely a tulajdonos jelentkezéseig udvarában őrizet alatt tartatik. — Felkérem a társhatóságokat, hogy ezen körülményt hatóságuk területén azzal sziveskedjenek közírré tenni, miszerint ha a tulajdonos törvényes határidőn belül nem jelentkezik, a sertés mint talált jószág a törvény értelmében nyilvános árverésen fog eladtni.

Varannó, 1899. november 23.

Diószeghy János, szolgabíró.

2962/I. 99. sz. A szinnai járás főszolgabírájától.

Körözvény.

Kóhn Jakab és József tulajdonához tartozó orosz-Hrabóczy fűrészgár jelenti, hogy Orosz-hrabóczy községben nevezett cég tulajdonához tartozó egy fekete színű ló folyó évi november hó 15-én az istállóból nyomtalanul eltűnt. Körözését ezennel elrendelem.

Szinnán, 1899. november 28.

Kossuth Elek, főszolgabíró.

6954. ki/99. sz. A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körözvény.

Folyó évi nov. hó 15-én Balogh János nagy-kövesdi lakos kárára 1 drb. világos pejszőrű kanca lova (7 éves) a nagy-kövesdi legelőről elszökött és azóta feltalálható nem volt. Körözését elrendelem azzal hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

K.-Helmecz, 1899. év november 22.

br. Fischer, h. főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	november 26. Konrád.
Hétfőn,	november 27. Virgil.
Kedden,	november 28. Rufusz.
Szerdán,	november 29. Szaturnin.
Csütörtökön,	november 30. András.
Pénteken,	december 1. Eligiusz.
Szombaton,	december 2. Bibiana.

Nyilt-tér.

„Győzelem és kudarc.”

Amennyiben a „Felsőmagyarországi Hirlap”-ban a s.-a.-ujhelyi iparosok önk. egyleténél Bíró Pál alelnökké történt megválasztásából kifolyólag egymásután több közlemény jelent meg azzal a tendenciával, hogy a fentnevezett egylet elnökségét, de különösen annak egy részét, a nyilvánosság előtt különös színben tüntesse fel: ebből kifolyólag indítatva érzem magamat, nehogy a nagyközönség megtévesztessék, az alábbiak közlésére:

A „Felsőmagyarországi Hirlap” 93. számában ugyanis a következőket mondja: „Győzelem és kudarc. A győzelem Bíró Pál lapunk felelős szerkesztőjeé, a kudarcot pedig a s.-a.-ujhelyi ip. önk. egylete elnökségének azon része vallotta, melynek nem tetszván Bíró Pál független működése” stb.

Hát, tisztelt cikkíró ur, őszintén mondva, bizony a győzelem, mely oly nagyra fuvatik, egyszerűen „talmi” és hozzá a jótékony célt szem előtt tartva, szépnek sem mondható e rettenetes győzelem; rettenetes azért, amennyiben Bíró Pál ur a cikkíró által jelzett napirend előtti beszédében ugyancsak fenyegetődzött, mondván: hogy megválasztása esetén majd irgalmatlanul fog tisztítani és seperi az iparosok önk. egyletét. Azonban nézzük csak közelebbről a t. cikkíró által jelzett eme nagy győzelem! (?) A nálam levő szavazó listja szerint

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

az egyesület 172 tagja közül 24 bizalmat szavaz Bíró Pál urnak, melyből négy-öt tag kivételével mind novitiusz; akik közül 12 még csak *felvételi díjt sem fizetett!* sőt akad olyan is, aki már régóta kilépett az egyesületből, bizalmi szavazata azonban ott szerepel. De mellelleg megjegyzem azonban azt is, hogy mindeideig Bíró Pál ur sem járult az egyesület fenntartásához egy fillérrel sem.

Az elnökségnek eszeágában sem volt a rendes tisztújító közgyűlés előtt az alelnöki állás betöltése, mindazonáltal cikkíró az elnökséget „korteskedéssel” vádolja és ezzel szemben azt állítja, hogy Bíró Pál ur a mozgalomról mit sem tudva, megválasztása érdekében egy lépést sem tett. Ezen állítása sem felel meg a valóságnak; amennyiben az egylet egy oszlopos tagja, mely egyuttal tisztársam is volt ezen egyletnél, a választást jóval megelőzőleg említésbe hozta előttem Bíró Pál ur esetleges jelölését. Nézeteim nyilvánítása után szórul-szóra ezeket mondta: „bizon én is belátom, hogy ezen jelölés az egyletre nem lesz előnyös, de Bíró Pál már megígérttem és szavamat adtam, hogy reá szavazok.” Ebből kitűnik tehát, hogy lépéseket ugyan nem tett, de hatalmas ugrást igen.

Végül cikkíró kacagásra készített dolgokról tesz említést. Hát valjon az oly hőskökl elert „győzelem” nem készítteti-e kacagásra a tisztelt cikkírót? amely felett ugyan magam is kacagnék, ha ezen egyesület jövője iránti aggodalmam azt megengedné, amelyhez egy évtizeden felüli önzetlen működésem fűz. Azonban látva ezen egyesület oszlopos tagjainál azt a visszatetszést, melyet Bíró ur fellépése az egyletben előidézett, magam is f. hó 20-án ezen egyletelnél viselt alelnöki tisztségemről lemondtam, és mondatom, hogy nyugodt lelkiismerettel viselem ama kudarcnak a másik részét.

A hirlapirodalmi független működés előtt mindenkor tisztelettel hajlok meg, bár annak is nagyobbbrészt azon prózai oldala van a principiális téren, mint akármelyik egyéb más mesterségnek, t. i. a mindennapi kenyér, van tehát ennél valami eszményibb és magasabb is a közjó terén, különösen pedig az egyesületi életben és ez: ama önzetlen működés, amely még csak elismerést sem óhajt.

Hericz Sándor.

**KÖZPONTI
BORVIZSGÁLATI ÁLLOMÁS**

Budafok (Promontor) Budapest mellett.

Speciális berendezésű laboratorium kizárólag bor vizsgálatok végzésére.

Tulajdonosok: Spiegel Béla hites törvényszéki vegyész;
Deutsch Cornél.

Az elemzések 24 óra alatt végeztenek.

A szerkesztő postája.

Az „Uj Nehemiás” szerzőjének — Helyben. Azt a nemes hevületű három verssort, melynek hármast elvót mi is készek vagyunk vallani, im' ide igtatjuk:

Legszébb vallás a szöretet
Legigazabb elv a munka
Legfőbb ur: a becsület.”

H. Gy. urnak — Zsalobina. Lev.-lapon küldöttük el válaszukat.

Prepa. Az ön naiv kérdésére feleletül egő sz bizonyosan üzenhetjük, hogy a kérdözött igen is nem abból a zempléni kihalt köznemesi családból származik.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

Tk. 6754/1899. szám.

Hirdetmény.

Osztruzsnicza község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1839. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvényezikk 15. és 17. §§. alapján, ideértve az e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII t.-cz. 5. és 6. §§-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt

bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX t.-cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1900. évi május hó 16-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 16-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásaik többé figyelembe vétetni nem fognak;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1898. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 16-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1899. évi november hó 7-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Tk. 12781/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Repák Mihály végrehajtatónak Zámbo János végrehajtást szenvedő elleni 300 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Kolbása községében fekvő a kolbásai 222. sz. tjkvben foglalt I. 727/b, (584—621/a), 753/a, 727/b, (584—621/b), és 753/b. hr. sz. jószágtestből B. 12. sorszám alatti Zámbo Jánost 2/30. (kettő huszonhatszad) részben illető jutalékra az árverést 620 forintban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi január hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Kolbásán a községi bír. házában megtartandó nyilvános árverésen az utólag megajánlott 330 forint alól is eladtni nem fog.

Árverelni szándékozt tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 62 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átadni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi november hó 16. napján.

Wieland Lajos,
kir. törvényszéki bíró.

Tk. 4855/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. bíróság mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy. kir. államkincstár végrehajtatónak Fiedler Lajosné sz. Balogh Mária végrehajtást szenvedő elleni 69 frt 82 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbíró) területén lévő Tállya községben fekvő a tállyai 2276. számú tjkvben A. 1. 1 sor (178—179) helyr. szám alatt foglalt Fiedler Lajosné szül. Balogh Mária nevében álló 541. o. i. sz. ház, udvar és kertre az árverést 400 forintban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december hó 5-ik napjának d. e. 10 órakor Tállya község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozt tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 40 frtot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átadni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi augusztus hó 3-ik napján.

Eladó bíró helyett:

Körössy, kir. albiró.

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosítására,
továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén” kiadóhivatalában.

629/1899. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 9957/96. számú elrendelő és a kir.-helmecei kir. járásbíró 6511/1896. számú kiküldött végzése által Bodrogközi tak. pénztár javára Pataki József és Ölbei János rozvágyi lakosok ellen 721 ft 80 kr. tőke, ennek 1898. évi október hó 28. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 43 ft 72 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1632 forintra becsült szarvasmarhák, lovak, gazdasági eszközök, széna és sertésekből álló ingóságok nyilvános árverés úján eladottnak.

Mely árverésnek a kir.-helmecei kir. járásbíró V. 14/3. 99. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Rozvágy községében Ölbei János lakásán leendő eszközökre 1899. évi december hó 4-ik napjának délelőli 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívottnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítésekhez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentésüket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmece, 1899. évi november hó 14. napján.

Szabó Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 4870/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár és társa végrehajtóknak Novikmec Anna, György, Mihály és kisk. Novikmec Mária végrehajtást szenvedők elleni 84 ft 84 kr., illetve 653 ft tőkekövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyekben a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén fekvő a kohányi 35. sz. tjkvben A. I. 3-19. sor. 269, 307, 321, 390, 404, 457, 486, 503, 546, 551, 580, 644, 670, 692, 747, 778. és 793. hr. számú ingatlanból Novikmec Anna férjezett Poprenyák Mihályné, Novikmec György, Novikmec Mihály és kisk. Novikmec Mária B. 8-11. sorsz. alatti s az egész ingatlan $\frac{3}{10}$ -ed részét tevő juttatókora a C. 52. sorszám alatt 550 tk. 80. számú végzésével öv. Novikmec Györgyné szül. Hotovcsin Ilona javára bekebelezett övezgyi haszonélvezeti jog épségben tartása mellett azon hozzáadással, hogyha az ingatlan a haszonélvezeti jog fentartásával oly árban nem adatnak el, mely a haszonélvezeti jog tki bejegyzését megelőző C. 2, 6, 18. és 41. sorszámok alatti bekebelezett s 2850 trttal kielégíthető tehertertelek fedezésére szükséges az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül a kitűzött napon ujabban elárvereztetik, 710 trttal ezennel megállapított kikialtá-i árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi január hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Kohány község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladottnak fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 71 forint készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró, mint telekkvi hatóságnál 1899. évi október hó 15. napján.

Bálint, kir. aljbíró.

Több ezer sima zöld oltás eladó.

A fehér bakater és gyöngy ezrének ára 90 forint.

A fúrmit ezrének ára 100 forint.

Az oltások jó minőségűek és fajtiszta. Megrendeléseket elfogad.

Pogány Pál,

beregasszói lakos, szőlő birtokos.

566/1899. szám.

Árverési hirdetés.

A'ólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1899. évi 15582. számú végzése következtében Dr. Weisz Ármán ügyvéd által képviselt Umráth és társa cég javára Sztankay Béla és neje ellen 417 ft s jár. erejéig 1899. évi március hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 trttal becsült következő ingóságok u. m. 1 cseplőgép, járgány és rostával, 1 tehén és 2 kocsni nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. járásbíró 1899. évi V. 25/6. sz. végzése folytán 417 forint tőkekövetelés ennek 1899. évi február hó 22. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 56 forint 68 krban bíróság már megállapított költségek erejéig B.-Olasziban Sztankay Béla és neje lakásán leendő eszközökre 1899. évi decz. hó 6-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladottnak fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosíthatni fog.

Kelt Tokaj, 1899. évi november hó 10-én

Faragó József, kir. bir. végrehajtó.

1462/1899. végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. II. 480/1. számú végzése következtében Dr. Lang Pál ügyvéd által képviselt Klein Jakab miskolczi lakos javára Dr. Szirmay István s.-a.-ujhelyi lakos ellen 220 forint s jár. erejéig 1899. évi július hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 542 forintra becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1899. évi V. II. 480. 4. számú végzése folytán 220 forint tőkekövetelés ennek 1898. évi március hó 20. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 43 ft 11 krban bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközökre 1899. évi december hó 1. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosíthatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi november hó 7-én.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely. Korona u.

A legjobb szájviz

mely Oppolzer udv. tanácsos, Schnitzler Kainzbauer s több más híres tanárok által már 50 év óta ajánlva van az

ANATHERIN SZÁJVIZ.

Készítője Dr. J. G. Popp cs. és kir. udvari fogorvos BÉCSBEN.

Meglepő ezen szájviznek hatása mindennemű száj és fogfájás, továbbá kellemetlen szagú kilégzés ellen, erősíti a fogakat s a foghúst a leghosszabb életkorig.

Minden csaldnál	Ára egy nagyobb üveg szájviznek	1.40
	» » közép üveg szájviznek	1.-
	» » kis üveg szájviznek	50
	» » doboz fogpórnak	63
	» » üvegdoboz fogpórnak	70
	» » papirdoboz fogpórnak	35
	» » doboz fogtömőnek (plomb)	1.-
	» » db. növény szappannak (bortisztító-lanság ellen)	30

Kapható minden gyógyszerár és gyógyszerkereskedésben. S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter gyógyszerárban.

Csak akkor valódi, ha a hajlott oldalú üvegen rajta van a kék színű papír arany nyomással és saját cégem megjelölésével.

Hirdetmény.

Nagyobb mennyiségű kitűnő európai csemege-, borszőlő-, sima- és gyökerez szőlőoltványok kerülnek eladásra.

Valódi hegyaljai hólyagos Fúrmit ca 50,000 db. gyökerez oltvány Portalis alanyon, elsőrendű ezre őszi vételnél 125 forint.

ÁRJEGYZÉKET díjtalanul küld s megrendeléseket elfogad

Kiss Gyózó,

minta szőlőtelep fulajdonos Egerben, Hatvani-ut 6. szám.

6

huzásra érvényes jótékonycélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona. Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20,000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizetetik. Első huzás visszavonhatatlanul már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK KEZELŐSÉGE

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára Budapest, IV., Kossuth Lajos-u/cza I. sz.

Sorsjegyek kaphatók a „Zemplén” kiadóhivatalában.

Bérbeadó ház.

Sebeók Antal dr. lakóháza, a kir. törvényszék tőszomszédságában, a jövő év **április hó 24-től** hat évre bérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad a „Zemplén” kiadóhivatala.

A MALÁRTSIK-féle

esász. és kir. kiz. szabadalmazott

Patkányirtó-pogácsa

valódi csakis ezen

védjeggyel.

Ide figyeljenek bácsik, Mit talált fel Malártsik: Feltalált egy olyan mérget, Mely kiirtja e rút férget!

Oly jó ez a találmány, Nincs már Ujhelyben patkány. Kiirtotta valamennyit Egereknek millióit.

Ártalmatlan más állatnak, Kacsá-, liba-, tyúk- s malacznak; A patkányoknak halált okoz, S csak harmincz krajczár egy doboz.

Ismerik is világszert, — Manapság már e jó szert. Fogadjuk meg tanácsát, Rendeljünk hát pogácsát!!

„Szent István”

czukrozott hashajtó labdacok.

Ezen labdacok, menten mindennemű ásványi s vegyi anyagoktól, tisztán növényi részek pora s kivonatából készítvük s teljesen ártalmatlanok. — A „Szent István” labdacok csikarás nélküli, biztos hatású hashajtó szert képeznek s a kényelmes bevehetés czéljából rózsaszínű czukorkéreggel vannak bevonva. Kiváló gyógyhatással bírnak étvágytalanság, székrekedés, aranyér, alhasi fájdalmak s puffadás, felbőfőzés, elromlott gyomortól eredő fejfájás, életundor, keserű szájjal s általában mindennemű gyomorbetegségtől eredő betegségeknek.

A „Szent István” labdacok éveken át romlatlanul eláll s miután czukrozva van, könnyen bevehető. Legnagyobb előnye más hashajtó szerek között, hogy nem csinál gyomorcsikarást, 5—6 óra múlva áll be hatása.

Olcósága pedig, jósága mellett vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.

Egy doboz „Szent-István” hashajtó labdacok ára 15 kr.

A labdacok palack alakú fadobozokban kerülnek forgalomba és a készítő pecsétjével vannak lezárva.

Készítő hely s főraktár:

MIHALOVITS I. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz

Debreczen. Főter, a városházzal szemben.

Budapesten Török József gyógyszerháza.

S.-A.-Ujhelyben:

Vidder Gyula gyógyszerháza.

PETÁNOVITS

Metropole-szállodája

Budapest, VII., Kerepesi-ut 58. szám.

A keleti és nyugoti pályaudvar közelében, a székes-főváros legforgalmasabb helyén. Villamos vasut minden irányban. 118 elegáns berendezett szoba villamos világítással és központi fűtéssel. Személy-fölvonó (lift), fürdők.

Szoba-árak 1 frt 20 krtól beleértve villamos világítást, fűtést és kiszolgálást.

A szállodában díszes étterem és kávéház van, melyek

LIPNIK J. A. ur

az Országos-Kaszinó vendéglőjének volt társtulajdonosa ezidő szerint a balatonfüredi gróf Eszterházy-féle szálló bérletje vezetése alatt állanak. Kitünő konyha, legjobb italok és a híres

Pilzeni sör (Urquell)

kapható itt pontosan kiszolgálva.

Esténként kitünő czigányzene.

Eladó szőlővesszők.

Sima	zöld ojtott	furmint	90 frt
„	„	chasseles	85 frt
„	„	erdei	80 frt
Gyökeres	„	furmint	135 frt
„	„	chasseles	125 frt
„	„	Muscat. levél	135 frt
Gyökeres riparia	portalis I. a)		25 frt
„	„	II. a)	18 frt
Sima	„	I. a)	10 frt

A vessző érett egészséges szokvány minőségű faj tiszta, az alany Ripária portalis, amelyeket Dr. Szabó Gyulától kaptam tehát megbízható.

Meisels Lajos,

gyógyszerész Beregszászon.

PESTI HIRLAP.

Két évtizedes mult áll immár a Pesti Hirlap mögött. Két évtized bizonyítja, hogy hazánk e legelterjedtebb s így legjobbnak elismert lapja méltó utódja lett a dicső emléktű Kossuth Lajos történelmi nevezetességű Pesti Hirlapjának.

Ki vonhatná ezt kétségbe? Hisz a Pesti Hirlap — mint a huszonegy év alatt megjelent minden sora bizonyítja — szabadelvű minden irányban, úgy politika, mint társadalmi téren; független föl- és lefelé, a hatalommal és a nagyközönséggel szemben egyaránt; demokratikus minden ízében s esüggédetlen hirdetője, terjesztője és rajongó hive a társadalmi egyenlőség megszentelt elveinek.

Szabadelvűség, függetlenség, demokratikus egyenlőség — volt és marad a Pesti Hirlap programja.

E programra esküszik, e programhoz hű maradt mindenkor a szellemi munkások ama fényes gárdája, melyet a Pesti Hirlap (ugy a mult, mint a jelenben) maga körül csoportosított.

Vezércikkírói ez idő szerint: dr. Kenedi Géza (felelős szerkesztő), dr. Vázsonyi Vilmos; ifj. Abrányi Kornél, Kóbor Tamás.

Tárcáirói pedig: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla (egyszersmind a közkeveltségű Esti levelek írója), Murai Károly, Gárdonyi Géza, Quintus (Kenedi Géza), Kóbor Tamás, Bede Jób, Tömörkény István, Kálnay László, Homok (Cserny Mihály), Györy Ilona (szini kritikus), Kézdi Kovács László (műkritikus), Koboz (Kozma Andor), a közkeveltségű verses heti krónikák szerzője, Vértési Arnold, Abonyi Árpád, Krúdy Gyula, Zempléni Árpád, Hoffmann Ottó stb. stb.

A Pesti Hirlap közkeveltségű karcolatait, csevegéseit, kis cikkeit Mikszáth Kálmán (A tisztelt Hazból), ifj. Abrányi Kornél (a Lloyd-klubból), Bede Jób (Vizy Gábor levelei), Murai Károly stb. írják.

Specialitásai is vannak a Pesti Hirlapnak s ezekre nézve egyetlen más lap sem vetélkedhetik vele. Ilyenek az imént említett országgyűlési, közéleti, politikai, társadalmi u. n. karcolatok (csevegések) mellett első sorban az Esti levelek, melyekben a toll elsőrangú művésze Tóth Béla — ez idő szerint legjelesebb tárcáirónk — napi eseményekhez, aktuális kérdésekhez szól hozzá, ritka elme éllel s országszerte elismert szellemességgel; hol tudományos alaposággal, hol könnyed gunnyal tanítva és kritizálva.

Másik specialitása a lapnak a Szerkesztői üzenetek naponkénti gazdag rovata, melyet a szellemes Quintus állít össze hazgya szorgalommal s széleskörű tudományos készüllettel; mulattatva, tréfálkozva vagy filozofálva.

Minden új előfizető, aki december hó folyamán legalább negyedévre előfizet, szintén megkapja ingyen és bérmentesen a Pesti Hirlap nagy képes naptárát az 1900 évre, valamint a lapban folyó regény addig megjelent részét külön lonyomatban. — A Pesti Hirlap Naptára karácsony előtti héten fog szétküldetni. — A kiadóhivatal cizme. hova az előfizetési díjakat legcélszerűbb postautalványon küldeni: Budapest, V., Váci körut 78.

További specialitások: a hetenkint sakk-rovat, melyet hazánk első sakk-mestere Charousek Rezső szerkeszt, szakértő munkatársak segítségével; továbbá az időnkint adott bélyegkedvelők rovata, artista-hírek. (Amazt Kósa Rezső, emezt Kiss Dezső állítja össze.)

A lap rendes belső dolgozóitársai — a már felsoroltakon kívül — szintén csupa kipróbált hirlapírók: báró Jósika Kálmán (külpolitika), Luby Sándor (napihírek), dr. Komor Gyula (szini kritikus), K. Kovács László (képzőművészeti kritikus), dr. Beldi Izor (zenekritikus), Szabó László (vegyes és külföldi tárcák), Szegő Béla (vegyes és táviratok), wurm Adolf (közgazdaság), Balla Vilmos (a szintén specialitást képező gabonatözsdei karcolatok írója), Guthi Imre (törvényszéki tudósító), Zsoldos László (helyi tudósító), Schmitz József segédszerkesztő.

A tartalom gazdagsága és terjedeleme tekintetében szintén első helyen áll ma napilapjaink közt a Pesti Hirlap, mely napról-napra 22—24 oldalon jelenik meg, vasárnaponként pedig 32—48 oldalon.

Külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek, még pedig:

- havonként egy jegyzéknaplót, a hó minden napjára, följegyzésekre szánt lapokkal;
- évenként karácsonyi ajándékkul a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, a legkitünőbb írók válogatott dolgozataival, közhasznú tudnivalókkal s a legérdekesebb képek egész tömegével;
- a Párisi divat című, fényes kiállítású képes heti divatlapot (Györy Ilona szerkesztésében) a Pesti Hirlap előfizetői féláron kapják.

Regény-Közlemények dolgában is elsőség illeti a lapot; eredeti regényeit Mikszáth Kálmán, Abonyi Árpád és Werner Gyula írják; fordított regényeit pedig a külföldi irodalom legelsőrendű termékeiből válogatja össze.

A Pesti Hirlap regény-csarnokát naponként egy-egy külföldi (francia, angol, orosz) tárcá, elbeszélés, rajz vagy tréfás dialog egészíti ki; úgy, hogy annyi élvezetes szépirodalmi olvasmányt, mint a Pesti Hirlap, valóban egyetlen más lap sem ad ma olvasóinak.

Méltán mondhatjuk tehát ma hazánk legelterjedtebb lapját a legolcsóbbnak is: méltán ajánlhatjuk a nagy magyar olvasóközönség pártolásába, mert a Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra csak 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., s a Párisi Divattal együtt 4 frt 50 kr. (Mutatvány-számokat levelezőlapon kifejezett óhajra a kiadóhivatal mindenhová küld, ahol a lapot számonként nem árulják.)

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem S.-A.-Ujhely és vidéke n. é. közönségét, hogy a főutczán levő

rőfős- férfi- és női divatáru üzletemet ugyancsak a fő-utczán lévő volt Rieder-féle sarok házban helyeztem át.

Dusan felszerelt raktáromban minden e szakba vágó cikkek a legjobb minőségben és igen jutányos áron kaphatók.

Valódi angol- és belföldi ruhaszöveimből mérték után a legdivatosabb öltönyöket a legrövidebb idő alatt készítették.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Iczkovits Jakab.

Valódi Karlsbadi cipőraktár.

Halász Hermann

ezelőtt

Özv. Rózsássy Lajosné

S.-A.-Ujhely, főtér Vadászkürt épületébe.

Ajánlja

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek-czipők különlegességeit.

Nagy választék kitűnő bőr és

valódi Halina csizmákban.

Egyedüli raktár urak számára a legelegánsabb és legcélszerűbb viseletű Triumph (Diadal) és Viktória czipőkben.

Valódi Karlsbadi cipőraktár.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerü

Gőzkazánokat,

Szesz- és viz-tartályokat,

Henze-féle főzőket,

Czefre-előkeverő-kadákat,

továbbá mindennemü

gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat

legsolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntödéje

KASSÁN.

Eladó.

M. Izsépen 2 boglya mult évi és idej termésű széna, 1 kazal lóhere és 2 kazal lóheréses zab szalma (550 kereszt után).
S.-A.-Ujhely, Deák-utca 803. szám.

Ifj. Horváth József.

Tk. 6769/1899. szám.

Hirdetmény.

Izbugya-Radvány község telekkönyve erdő elkülönítés következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakítottatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyek az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és az 1891. évi 16. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cikkekben szabályozott eljárás a telekbejegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosítottatik.

E czéleből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. évi december hó 15-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átiratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi 38. t.-cz. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

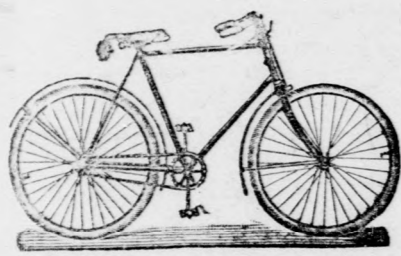
3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenségetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi november 8-án.

Dr. Oláh, kir. albiró.

KORNSTEIN IGNÁCZ

S.-A.-UJHELY.

Steyeri fegyvergyári „Waffenrad“ és

„Helical Premier“ kerékpárok, kerékpár alkatrészek, Reithoffer és Dunlap-féle köpenygyumi és légtömlők.

Mindennemü **vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök, gépfelszerelési anyagok, géphajtó szijak, ruggyanta áruk** dusan felszerelt raktára.

Oliva, repce, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok s Tovatte gépsziradék.

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román cement, kátrány- és asphalt, fedél és elszigetelő lemezek állandó nagy raktára.

Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő **cséplőkészleteket** s **lokomobilokat,** egy használt hibátlan **kazánt.**

Jutányos áruk, előnyös fizetési feltételek

Egy nőtlen vinczellér,

ki a kertészet minden ágában teljes jártassággal bír, azonnal állást nyerhet. Ajánlatok alulirothoz intézendők.

Br. Fischer Gusztáv

Gálszécs.

Néhai Adamovics István tállyai volt róm. kath. lelkész hagyatékában jól gondozott zircon és berles kaptárokból elhelyezett 110 méh-család; továbbá nagyobb mennyiségű kitűnő faju sima és gyökeres vesszők és kész ojtványok magán kézből eladók. — Értekezni lehet alulirott tulajdonossal Tállyán (Zemplén megye).

Adamovics Fáni.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

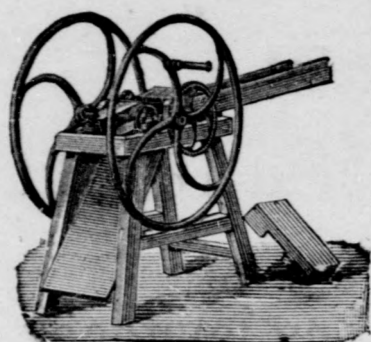
Ezen hirneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közsvényénél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti áron majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. **RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT** ca. és kir. udvari szállítók.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

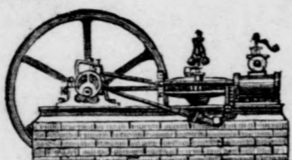
Répvágókat és tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat és olalmag pörkölőket.

Örlő és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-félek, kavarázó készülékek, malata és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Hirdetmény.

Ó. és apostoli királyi Felsőháznak legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme **közhasznú és jótékony célokra** fog fordítani. 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap. 2. A sárvári közoktató. 3. A katolikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkönyvtár. 5. A Paulai Szt.-Vinczéről nevezett irgalmas nővérek vezetésére bizott ó-budai tan- és nevelőintézet. 6. A főhercegi országos lelenzház egyesület. 7. A Zengvárósi közoktató. 8. A kassai Mensa Akadémia. 9. A Budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vörös kereszt egyesület kolozsvári fiókja a jövedelem $\frac{1}{10}$ - $\frac{1}{10}$ részében.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint **365,000 koronára** rúgnak és pedig:

1 főnyeremény . . .	150,000 korona	10 nyeremény . . .	1,000 korona
1 . . .	10,000 . . .	20 . . .	500 . . .
1 . . .	20,000 . . .	50 . . .	100 . . .
1 . . .	10,000 . . .	100 . . .	50 . . .
2 nyeremény . . .	5,000 . . .	1000 . . .	20 . . .
5 . . .	2,000 . . .	6,000 . . .	10 . . .

Az összes nyeremények készpénzben fizetettek ki.

A huzás visszavonhatatlanul **1899. évi december 30-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forint o. é. v. n. megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Cseppelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Ha öszül a haja használja a

Zoltán-féle

Hair-Regenerátort,

mely **nem hajfestő**, de oly vegyi hatású szer, mely rövid ideig való használat után a **haj eredeti színét**

adja vissza.

Ára üvegenként 1 forint.

EGYEDÜL

ZOLTÁN BÉLA udvari szállító

gyógyszertárában

BUDAPEST.

V., Hold-utca és Nagykorona-utca sarkán.

1 forint 30 kr. előleges beküldésével bérmentve.

Első zemplénmegyei honi butor raktár.

Értesítés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint **Rákóczy-utca Róth Bernáth-féle házban** egy, a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett

Butorraktárt nyitottunk

hol is mindenféle stílus: ebédlő, háló, szalon stb. berendezéseket raktáron tartunk.

Kívánatra bármely e szakba vágó munkát saját izlés szerint, valamint

mindennemű épület munkákat

üzleti berendezéseket a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árban elvállalunk.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

Büchler Ferencz és Fia.

Jutányos árak. — Pontos kiszolgálat.

Igen sok külföldi **francia, angol és német** szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére **gyötrő bajok** és kellemetlen **betegségek** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a **legczészerűbb és legjobb** a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a **legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból** készült és az orvosurak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. Váci-körút 17 szám.

Bor. 1-3 éves homoki ó-siller vagy fehér asztali bor erősség és év szerint. 100 literenként 24-26-28 frt. finom peccsenye- vagy fajbor 30-32 frt.

Ujbor (fejte) minőség szerint 14-16-18 frt. peccsenye- és fajbor 20-22 frt.

Nagyobb vételnél minta küldetik. A megrendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz jutatom, erről jó hírnevem nyújt kezességét.

Szőlővessző. Fajtiszta, háromszor permetezett, jól beérett, legjelesebb

homokra való fajokban (Kövi d., Kádár, Olasz r., Erdei, Slankamenka, Ménes I., Fuzmint, Ezerjó, Piros és Fehér chasselas)

ültetés alá 50-60 cm. hosszúra vágva 3 ftről 7 ftrig. — Gyökeres (1-2 éves) faj szerint 8 ftről 16 ftrig. 25 forint vételnél 20 százalékos engedmény adatik.

Kitűnő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasán ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős csemete, erősség szerint 30 krtól 60 krig. 10 ftr vételnél 20 százalékos, 25 forintnál 25 százalékos

50 ftről 83 százalékos, 100 ftről 40 százalékos engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsöt úgy a két-, mint a többblábuk egyaránt szeretik; kitűnő pálinka is főzhető belőle. Ceglédön igen jövedelmező fának ismerjük. Kar volna háznak, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Nemes eperfa-ojtvány. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, betegség és ellenségtől egyaránt

rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Birs-ojtványok. [Pándi vagy kőrösi megye] Termékenységét előmozdítandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatónak permetezzük, bőven fog teremni. Faja egészséges, gyümölcse rendkívül keserű, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény adatik, mint az epernél.

Spanyol meggy, fekete. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belü és könnyű törötű, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 20 krtól 50 krig.

Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belü és könnyű törötű, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 20 krtól 50 krig.

Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen

gyümölcsfák, körte, alma, szilva, ősz és kajsziabarack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, lasponya magas derekú és törpe

állásukban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves életkoros példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 krajcár árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 85 krajcártól 19 forintig ezrenként.

Kerti eszközök. Kitűnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült horolók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtó kések, szentfűlű jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ar- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.